

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ ΛΔ'

ΙΩΑΝ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ — ΤΗΛ. 72.18.308

15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1986

ΑΡΙΘ. 4

«ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΤΟΣΥΝΕΙΔΗΣΙΑ»

Τὴν Πέμπτη, 6 Φεβρουαρίου, πραγματοποιήθηκε σὴν Ἱερὰ Μονὴ Πεντέλης ὁ καθιερωμένος εἰτήσιος εὐχαισμός ἐπὶ τῇ ἱερᾷ μνήμῃ τοῦ Ἁγίου Φωτίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Στὴν ἔδρα τοῦ προεδρείου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, ὁ Μητροπ. Γόρτινος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Θεόφιλος, ὁ Ἐπίσκοπος Ἀνδρούσης καὶ Κοσμηῆτος τῆς Θεολ. Σχολῆς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν κ. Ἀναστάσιος καὶ ὁ Ἀρχιεραμματοὺς τῆς Ἱ. Συνόδου, Ἀρχιμ. κ. Ἰάκωβος Γκίνης. Σὶὸ βῆμα ὁ πρωτοπρ. π. Γ. Μειταλληνός, Ἐπίκ. Καθηγητῆς, πού μίλησε μὲ θέμα «Ὁρθοδοξία καὶ ἑλληνικὴ αὐτοσυνειδησία».

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

«Ὁρθοδοξία καὶ ἑλληνικὴ αὐτοσυνειδησία». — Εὐαγγ. Δ. Θεοδώρου, Διακονία ἀγάπης. — Μητροπ. Πατρῶν Νικοδήμου, Θεομητορικὸν ἑορτολόγιον. — Ἰω. Φουντούλη, Ἀπαντήσεις σὲ λειτουργικὰς κ.λπ. ἀπορίες. — Πρεσβ. Νικ. Γ. Σκιαδάρη, Ἡ Ἐκκλησία μπροστὰ στὴ Χίλιαστικὴ πρόκληση. — Ἀλεξ. Μ. Σταυροπούλου, Ἐπι-

λεγόμενα πού προλέγου. — Δημ. Σαθράμη, «Ἐρμηνεία», ἕνα φιλορθόδοξο γερμανικὸ περιοδικό. — Ἐπίκαιρα. — π. Ἀντ. Ἀλεβιζοπούλου, Ἡ Ἐκκλησία δρᾷ μέσω τῶν μελῶν της. — Βασ. Μουστάκη (†), Οἱ ἄθλοι τοῦ Σαμφών. — Φς, Τὸ βιβλίον. — Εὐαγγ. Π. Λέκκου, Εἰδήσεις πού ἐνδιαφέρουν τοὺς ἐφημέριους.

ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΑΓΑΠΗΣ*

Τοῦ κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ἡ ἐκκλησιαστικὴ διακονία ἔχει ὡς ἰδεῶδες τὸ νὰ μὴ ἐπιδιώκη τὴν ἀποσπασματικὴν ἱκανοποίησιν μερικῶν μόνον ὑλικῶν ἀναγκῶν τῶν πασχόντων ἢ ἐνδεῶν κατὰ τρόπον, ποῦ προσβάλλει τὴν ἀξιοπρέπειά τους. Οἱ περιθάλπόμενοι δὲν πρέπει νὰ ὀδηγοῦνται στὴν ὑπαρξιακὴ ἀλλοτρίωσιν καὶ νὰ μεταβάλλωνται σὲ ἄμορφη μάζα μέσα σ' ἓνα προνοιακὸ σύστημα, ἀπ' τὸ ὁποῖο ἔχουν ἐξοβελισθῆ ἀφ' ἑνὸς ἢ ἑννοια τοῦ προσώπου τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου ἢ ἐκεῖνου, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀνάγκη βοήθειας, κι ἀφ' ἑτέρου οἱ προσωπικὲς σχέσεις τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης.

Τὰ στελέχη τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακονίας τῆς ἀγάπης δὲν θὰ ἀντιμετωπίσουν τὸν πάσχοντα συνάνθρωπο μόνον ὡς ἄθροισμα ὑλικῶν καὶ βιολογικῶν ἀναγκῶν καὶ ὡς homo oeconomicus κι ἐπομένως δὲν θὰ περιορισθοῦν μόνον στὴν ἱκανοποίησιν τῆς ὑλικῆς πείνας ἢ στὴν ἀνακούφισιν τοῦ σωματικοῦ πόνου. Πολὺ περισσότερον ποτὲ δὲν θὰ προσφέρουν σ' αὐτὸν λίθον ἀντὶ ἄρτου ἢ ὄφιν ἀντὶ ἰχθύος (Ματθ. ζ', 10-11).

Πέραν καὶ ὑπεράνω ὁποιασδήποτε ὑλικῆς προσφορᾶς πρὸς ἀντιμετώπισιν συμπτωμάτων ἀτομικῆς ἢ κοινωνικῆς δυστυχίας, ἡ Ἐκκλησία ἐνδιαφέρεται καὶ γιὰ τὴν καταπολέμησιν κι ἐκρίζωσιν ὅλων τῶν βαθυτέρων γενεσιουργῶν αἰτίων τῆς δυστυχίας αὐτῆς. Δὲν ἀγωνίζεται μόνον γιὰ τὴν ἄρσιν τῆς ἀδικίας, γιὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθινῆς εἰρήνης καὶ γιὰ τὴν βοήθειαν τῶν πασχόντων ἢ κινδυνευόντων πρὸς αὐτοβοήθειαν· ἐπὶ πλέον ἐπιδιώκει καὶ τὴν ἄρσιν τῶν πνευματικῶν αἰτίων τοῦ ἀτομικοῦ πόνου καὶ τῆς κοινωνικῆς νόσου, τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ἐσωτερικοῦ διχασμοῦ καὶ τῆς πνευματικῆς διασπάσεως, τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς πνευματικῆς δουλείας καὶ τοῦ πιεστικοῦ αἰσθήματος τῆς ἐνοχῆς, τὴν ἐν Χριστῷ ἀναγέννησιν τῶν ἀνθρώπων, τὸ «ιάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεςιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν» (Λουκ. δ', 18-19).

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3 τεύχους.

Γιὰ ὁποιοδήποτε τομέα τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνικῆς διακονίας πάντοτε θὰ ἀντηχοῦν ὡς σύνθημα οἱ λόγοι τῆς Ἀγγλίδος «μητέρας τῶν φυλακισμένων» Ἐλισάβετ Φράυ (Elizabeth Fry), ἡ ὁποία διακήρυξε, ὅτι «τὸ ἔλεος γιὰ τὴν ψυχὴ εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ ἐλέους» («the charity to the soul is the soul of charity»).

*

«Ὅλα, ὅσα εἶπαμε, πείθουν ὅτι δὲν δικαιολογεῖται ὁποιαδήποτε τυχὸν τάσις μονοπωλιακοῦ συγκεντρωτισμοῦ τοῦ ἀξιεπαίνου κρατικοῦ κοινωνικοῦ ἔργου. Ποτὲ ἡ ἐκκλησιαστικὴ διακονία τῆς ἀγάπης δὲν εἶναι περιττὴ. Ἀντιθέτως ἐπιβάλλεται ἡ συμπαρατάξις σὲ ἰσοτιμία καὶ ἡ στενὴ συνεργασία τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακονίας τῆς ἀγάπης καὶ τῆς κρατικῆς κοινωνικῆς ἐργασίας μετ' ἐπιχειρηματικὴν καὶ ὀριοθῆτησιν τῶν ἀρμοδιοτήτων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ φορέως καὶ τῶν ἐπὶ μέρος τομέων τοῦ ὅλου φιλανθρωπικοῦ καὶ ἀλτροῦστικοῦ ἔργου. Εἶναι εὐτύχημα, ὅτι ἡ Πολιτεία, τό γε νῦν ἔχον, δὲν σφετερίζεται πτυχῆς τοῦ κοινωνικοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖο διεξάγεται ἐπιτυχῶς καὶ καρποφόρως ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Τοῦτο κατ' ἐξοχὴν ἰσχύει γιὰ τὰ κοινωνικὰ ἔργα, ποῦ δὲν ἐξαντλοῦνται σὲ γραφειοκρατικὴ ἢ διοικητικὴ ἢ τεχνικὴ ἐνέργεια, μὰ ἔχουν φανερὰ πνευματικὸν χαρακτῆρα καὶ ἀπαιτοῦν σχέσιν προσωπικῆς ἐμπιστοσύνης καὶ διαλογικῆς ἐπικοινωνίας, ἐξατομικεύουσα συμβουλευτικὴ ψυχοθεραπευτικὴ φροντίδα, ἀνίχνευσιν καὶ συνειδητοποίησιν τοῦ ὑπαρξιακοῦ προβληματισμοῦ, ὑπόδειξις κοσμοθεωριακοῦ προσανατολισμοῦ, ὑπομονὴ καὶ συχνὰ ἐθελοντικὴ θυσία τοῦ ἐλευθέρου χρόνου, ἡρωϊσμὸς καὶ αὐταπάρνησις. Ἔστωσαν ὡς παραδείγματα οἱ τομεῖς ἐργασίας τῶν νηπιαγωγείων, τῶν ὀρφανοτροφείων, τῶν ἀναμορφωτηρίων, τῶν γηροκομείων καὶ τῆς φροντίδος γιὰ ἀπόφυλακισμένους, γιὰ οἰκογένειες ἀλκοολικῶν, γιὰ δυσπροσάρμοστα παιδιὰ, γιὰ τέκνα διαζευγμένων ἀνδρογύνων, γιὰ ἄγαμες μητέρες κ.λπ.

(Συνεχίζεται)

ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΟΝ ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ

IV. ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πατρῶν
κ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ

5. «ΜΕΤΑ ΣΠΟΥΔΗΣ...»

«*Αναστᾶσα Μαριὰμ ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν μετὰ σπουδῆς.*»

Ἐνα ἐπείγον ταξίδιον πρὸς τὴν ὄρεινὴν περιοχὴν τῆς Ἰουδαίας ἐθεώρησεν ἀπαραίτητον νὰ πραγματοποιήσῃ ἡ Παναγία Παρθένος. Ἐπρεπε νὰ συναντήσῃ τὴν συγγενὴ Τῆς Ἐλισάβετ. Ἦθελε νὰ τῆς ἀναγγείλῃ τὸ μεγάλο Γεγονὸς τῆς ζωῆς τῆς. Ὅτι θὰ ἐγένετο Μητέρα τοῦ Σωτήρος τοῦ κόσμου, τοῦ Μεσσίου Χριστοῦ, ποῦ ἐπὶ αἰῶνας ἀνεμένετο νὰ ἔλθῃ ἐπὶ τῆς γῆς. Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ὠρισμένων λεπτομερειῶν τοῦ ζητήματος τῆς κυφορίας τῆς εἶχε ἀνάγκη τῶν συμβουλῶν τῆς Ἐλισάβετ — «μητρικῶν» συμβουλῶν, οὕτως εἰπεῖν. Καὶ δὲν ἀναβάλλει, ἀλλὰ ἐπισπεύδει τὴν συνάντησιν ἐκείνην.

«*Αναστᾶσα Μαριὰμ ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν μετὰ σπουδῆς καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ.*» Δὲν θὰ παρακολούθῃσωμεν τὸν διάλογόν των. Καὶ δὲν θὰ ἀναλύσωμεν τὰ πνευματικόνιγνα λόγια ποῦ ἀντίλλαξαν μετὰ προφητικῆν ἐμπνευσιν καὶ ἕξαρσιν. Ἀλλὰ θὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὴν «μετὰ σπουδῆς» ἐνέργειαν αὐτὴν τῆς Παναγίας. Διότι τὸ εἶχε ὡς ἀρχὴν νὰ σπεύδῃ πρὸς ἐκτέλεσιν σπουδαίων πράξεων. Καὶ ἀποτελεῖ δι' ἡμᾶς περισπούδαστον ὑπόδειγμα πρὸς μίμησιν, ἄξιον νὰ ἐντυφῆσωμεν εἰς αὐτὸ σήμερον, ἐπὶ τῇ εορτῇ τῆς Κοιμήσεως Τῆς.

1. Ἀπ' ἀρχῆς τῆς ζωῆς τῆς «μετὰ σπουδῆς» ἀφιερῶθη εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν βασιλείαν Του. Καὶ ἠγάπησεν ἀπὸ νεαρωτάτης ἡλικίας τὴν ἀγιότητα, τὸν χρυσοστόλιστον πλοῦτον τῶν ἀρετῶν, ἀναδειχθεῖσα «Κεχαριτωμένη».

Ἀπὸ τῆς πρώτης δὲ ὥρας τοῦ «εὐαγγελισμοῦ» τῆς κινήτοποιεῖται «μετὰ σπουδῆς», διὰ νὰ ἀσχοληθῇ ὀλοφύχως μετὰ τὸ μέγιστον μῆνυμα τῆς εὐδοκίας τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον κατέστησε κοινωνὸν τὴν Ἐλισάβετ, καὶ ἤκουσεν ἀπὸ αὐτὴν τὸν πρῶτον μακαρι-

σίον, διότι ἀδιστακτικῶς, χωρὶς πολυπραγμοσύνην, ἔσπευσε νὰ ἀποδεχθῇ καὶ νὰ πιστεύσῃ ἀνεπιφυλάκτως «ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου».

Τὰ μηνύματα τῇ πίστεως δὲν εὐρίσκουν συνήθως πρόθυμα τὰ ὦτα καὶ τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων νὰ ἀποδεχθοῦν. Εἴμεθα δυσκίνητοι, προκειμένου νὰ ἀκολουθήσωμεν ὅ,τι ὁ Θεὸς ὀρίζει καὶ παραγγέλλει. Δὲν μᾶς διακρίνει ἡ ἐτοιμότης καὶ ἡ διάθεσις νὰ προσαρμοσθῶμεν πρὸς ὅ,τι ἐπιτρέπει ὁ Θεὸς νὰ μᾶς συμβῇ, ἢ πρὸς ὅ,τι μᾶς καλεῖ ὁ Θεὸς νὰ τὸ κατανοήσωμεν μετὰ μέτρα τῆς πίστεως, καὶ νὰ τὸ πραγματοποιήσωμεν «μετὰ σπουδῆς» ὡς καθήκον καὶ ἐντολήν καὶ κλήσιν Θεοῦ.

Τὸ παράδειγμα τῆς Παναγίας μᾶς διδάσκει τὴν προθυμίαν καὶ τὴν ἀποφασιστικότητα τῆς ἀμέσου συμμορφώσεως πρὸς τὸ ἐκπεφρασμένον ἢ διὰ τῶν πραγμάτων ἐκδηλούμενον θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἀνεπιφύλακτος ἀπάντησις τῆς Παναγίας πρὸς τὴν κλήσιν τοῦ Θεοῦ, νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου ὡς Μητέρα τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ, ἦλθεν ἀθορομήτως εἰς τὰ χεῖλη τῆς, μετὰ τὰς λέξεις: «*ὁ οὐ ἡ δοῦλη Κυρίου γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμά σου.*»

Πόσοι χριστιανοὶ ἀπαντοῦν εὐλαβῶς — καὶ ἐμπράκτως — εἰς τὸν Θεὸν «γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμά σου» ὅ,τι ὀρίζεις, Θεέ μου, αὐτὸ καὶ μόνον θὰ κάνω! «*λάλει, Κύριε, ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλός σου*»; (Α' Βασ. γ' 9).

2. Οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ ἔχομεν τὴν πεποίθησιν — καὶ τὴν ἐμπειρίαν πολλάκις — ὅτι ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος, μετὰ τὴν ὑψίστην θέσιν καὶ τὴν μεγάλην παρρησίαν ποῦ ἔχει πρὸς τὸν Υἱὸν Τῆς, σπεύδει εἰς βοήθειάν μας καὶ «προφθάνει» νὰ ἰκανοποιήσῃ τὰ εὐλογα αἰτήματά μας.

Οἱ πιστοὶ Τὴν ἐπικαλούμεθα καὶ Τὴν ἰκετεύομεν μετὰ τῆς Ἐκκλησίας μας:

«*τάχυνον εἰς πρεσβείαν καὶ σπεῦσον εἰς ἰκεσίαν...*».

«*πρόφθασον ὡς ἀγαθὴ εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν...*» κ.λπ..

Εἴμεθα ὅμως ἀνυπόμονοι. Ζητοῦμεν τὴν «μετὰ

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3 τεύχους.

σ π ο υ δ ῆ ς» πραγματοποιήσιν αὐτῶν πού ζητοῦμεν με τὰς παρακλήσεις μας· καὶ δὲν συμδιβαζόμεθα με τὸ ὅτι ὁ Θεὸς θὰ κρίνη, ἐὰν κ α ι π ὅ τ ε θὰ πρέπει νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ αὐτὰ πού ἀποτελοῦν τὸ πρόβλημα μας. «Οὐ βραδύνει ὁ Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὡς τινες βραδυτῆτα ἠγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς» καὶ παρατείνει τὴν δοκιμασίαν ἢ ἀναμείνει τὴν μετανοίαν μας καὶ τὴν διόρθωσιν τῶν κακῶς κειμένων εἰς τὴν ζωὴν μας. Ἐν τούτοις ἡ εὐσέβεια τοῦ λαοῦ μας πρὸς τὴν Παναγίαν δὲν ἀστοχεῖ, ἔταν Τὴν ὀνομάζει «γρηγοροῦσαν», «γοργοεπήκοον», (ἐν Πάτραις «χρυσοποδαρίτισσαν») κ.π.κ., ἀλλ' ἐκφράζει τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ Παναγία «τρέχει», οὕτως εἰπεῖν με χρυσὰ πόδια, πρὸς τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτήν, διὰ νὰ παράσχῃ «μ ε τ ἄ σ π ο υ δ ῆ ς» τὴν πολύτιμον βοήθειάν της. Καὶ ἔχει πλεῖστα δεδομένα περὶ τούτου ὁ πιστὸς λαός.

3. Ἐφ' ὅσον δὲ Ἐκείνη ἐπιλαμβάνεται ἀνυπερθέτως τῶν προβλημάτων μας καὶ ἐνασχολεῖται καὶ μερικῶς δι' αὐτὰ «σπουδαίως», τ.ε. μετὰ προσοχῆς καὶ ἐνδιαφέροντος, (ἔχει καὶ αὐτὴν τὴν ἐννοίαν τὸ «μετὰ σπουδῆς»), εἶναι βέβαιον ὅτι καλεῖ καὶ ἡμᾶς, τοὺς ἀμέσως ἐνδιαφερομένους, νὰ ἐπιδιώξωμεν, ὡσαύτως «μετὰ σπουδῆς», «π ρ ὠ τ ο ν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ», με τὴν πεποίθησιν ὅτι «καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ἡμῖν», τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ζωὴν μας καὶ τὰς βιοτικὰς ἀνάγκας μας. Ἄς μὴ εἴμεθα λοιπὸν ἀναδλητικὸι εἰς τὸ ζήτημα τοῦ πνευματικοῦ καταρτισμοῦ καὶ τῆς σωτηρίας μας. Ἡ ἀναδλητικότης μαρτυρεῖ ἀπροθυμίαν, ἔλλειψιν διαθέσεως καὶ ζήλου. Συνήθως δὲ ματαιώνει ὀριστικῶς τὰ εἰς τὸ ἄδηλον μέλλον ἀναδλητικῶς παραπεμπόμενα σπουδαῖα καὶ «ἐχόμενα σωτηρίας» (Ἐβρ. 5' 9) ζητήματα.

Ἄλλὰ Σὺ, Παναγία Δέσποινα, «ἐ ν τ ῆ Κοιμήσει τὸν κόσμον οὐ κατέλιπες, Θεοτόκε». Ἀγρυπνεῖς δι' ἡμᾶς· καὶ «μ ε τ ἄ σ π ο υ δ ῆ ς» τρέχεις εἰς βοήθειαν τῶν ἐπικαλουμένων Σε. Ἀποδιώξον ἀφ' ἡμῶν τὴν ραθυμίαν τὴν κόμην τοῦ ὕπνου τῆς ἀμελείας, καὶ τοῦ «ζοφεροῦ ὕπνου τῆς ἀμαρτίας». Ἐνίσχυε τὸν ζήλόν μας, ἵνα γρηγορῶμεν καὶ μετὰ σπουδῆς «τ ρ ἔ χ ω μ ε ν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν» (Ἐβρ. 12' 1).

6. ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΟΝ ΡΥΘΜΙΣΙΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ

«Εἰπέ οὖν αὐτῇ, ἵνα μοι συναντιλάβηται».

Μεγάλῃ εὐλογία καὶ τιμῇ ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Κυρίου εἰς τὸν οἶκον τῆς Μάρθας καὶ τῆς Μαρίας. Καὶ τὴν Μάρθαν ἀπασχολεῖ, ὡς οἰκοδέσποινα, ἡ ἀριμόζουσα εἰς τὸν Χριστὸν φιλοξενία. Θέλει νὰ ἐκδηλώσῃ τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην της πρὸς τὸν Θεάνθρωπον Ἐπισκέπτην με δαψιλῆς περιποιήσεις πρὸς Αὐτὸν καὶ τὴν συνοδείαν Του. Ἡ δὲ εὐγνωμοσύνη της πρὸς τὸν Χριστὸν τὴν ὠθεῖ εἰς ὑπέριμετρον ζήλον καὶ τὴν «περισπᾶ περὶ πολλὴν διακονίαν», ἐνφ' ἡ ἀδελφῇ της Μαρίας «παρακαθήσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἤκουε τὸν

λόγον αὐτοῦ» καὶ ἀπελάμβανε τὴν οὐρανίαν διδασκαλίαν Του. Ἡ Μάρθα τότε παρεμβαίνει, διὰ νὰ ζητήσῃ βοήθειαν εἰς τὰ οἰκιακά. «Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφῆ μου μόνην με κατέλιπε διακομεῖν; Εἰ ἰ π ἔ ο ὕ ν α ὕ τ ῆ; Ἰ ν α μ ο ι σ υ ν α ν τ ι λ ἄ β ῆ τ α ι». Ἄλλ' ἡ ἀπάντησις τοῦ Κυρίου τὴν προβληματίζει. Τὸν ἀκούει νὰ λέγῃ ὅτι ἡ Μαρία «τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο». Ἄλλὰ τῆς Μάρθας ἡ διακονία πῶς ἀξιολογεῖται ἀπὸ τὸν Χριστόν;

1. Εἶναι γνωστὰ ἀπὸ ἄλλας περιστάσεις τὰ πνευματικὰ ἐνδιαφέροντα τῆς Μάρθας. Δὲν ἦτο ξένη καὶ ἄσχετος πρὸς αὐτά. Τὸ γεγονός δὲ ὅτι ὁ Κύριος, εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν ἐγκρίνει καὶ ἐπαινεῖ τὴν στάσιν τῆς Μαρίας δὲν σημαίνει ὅτι καὶ τῆς Μάρθας ἡ προσφορά δὲν ἔχει τὴν ἀξίαν της.

Δὲν ἀπευθύνει ἡ ἴδια ἡ Μάρθα πρὸς τὴν ἀδελφὴν της τὴν πρόσκλησιν νὰ ἔλθῃ νὰ τὴν βοηθήσῃ. Ἄλλὰ δίδει εἰς τὸν Χριστὸν τὴν ἀφορμὴν νὰ ὁμιλήσῃ καὶ νὰ ἐκφέρῃ τὴν ἔγκυρον κρίσιν του —καὶ τὴν εὐλογίαν του— διὰ τὰς κοινὰς ἀνάγκας τῆς ζωῆς καὶ τὴν σχέσιν των πρὸς τὴν θρησκευτικότητα. Ὑπ' αὐτὸ τὸ πρίσμα ἡ πρόκλησις (παρακλήσις μᾶλλον) τῆς Μάρθας, νὰ ὁμιλήσῃ ὁ Χριστὸς διὰ τὰ ἐπείγοντα οἰκιακά θέματα, τὰς ἀναγκαίας δηλ. φροντίδας τῆς περιστάσεως ἐκείνης, καὶ ἡ σχετικὴ ἀπάντησις τοῦ Χριστοῦ πρὸς αὐτήν («μερικῶς καὶ τυροβάξῃ περὶ πολλά, ἐνὸς δὲ ἐστὶ χρεία») θὰ πρέπει νὰ κατανοηθῇ, ὅχι ὡς ἀρνησις καὶ ἀγνόησις τῶν φροντίδων τοῦ οἴκου, ἀλλὰ ὡς χάραξις μιᾶ γενικῆς ἀρχῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ὅλαι αἱ πλευραὶ τῆς ζωῆς μας πρέπει νὰ «ἀγιάζωνται διὰ λόγου Θεοῦ καὶ ἐντευξέως» (Α' Τιμ. 2' 5) καὶ νὰ ρυθμίζωνται πάντοτε «ἐν Κυρίῳ».

Πόσοι ἄρα γε ἀκολουθοῦν εἰς τὴν ζωὴν των τὴν γραμμὴν: «Τ ἄ π ἄ ν τ α κ α ι ἐ ν π ᾶ σ ι Χ ρ ι σ τ ὄ ς»; Καὶ πόσοι οἰκογενεῖαι ρυθμίζουσι τὰ ζητήματά των «κατὰ Χριστόν»;

2. Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν αὐτήν, ὅτι τὰ οἰκογενειακά θέματα εἶναι ἀνάγκη νὰ τὰ συνοδεύῃ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ προέχει νὰ ἐπιλύωνται σύμφωνα με τὸ θέλημα Του, οἱ ὑπεύθυνοι οἰκογενειάρχαι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, καλοῦνται νὰ ἀγωνίζωνται χωρὶς νὰ ξεφεύγουν ἀπὸ ὅ,τι ὀρίζει ὁ Θεὸς διὰ τὰ καθ' ἕκαστον προβλήματα (τεκνογονίαν, χριστιανικὴν ἀνατροφήν των παιδιῶν, ὁμόψυχον ἀγάπην των συζύγων κ.λπ.). Καὶ τότε εἶναι ἀξίος καὶ εὐλογημένος ὁ μόχθος καὶ ὁ ἀγὼν τοῦ πατέρα καὶ οἰκογενειάρχου, διὰ νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς εὐθύνas του ἔναντι τῆς οἰκογενείας· καὶ οἱ κόποι τῆς μητέρας καὶ οἰκοκυράs εἰς τὰ ἀλλεπάλληλα οἰκιακά ἔργα. Εἶναι δὲ δικαία καὶ ἐπιβεβλημένη ἡ ἀναγνώρισις τῆς προσφορᾶς των ἀπὸ τὴν κοινωνίαν. Καὶ ἡμεῖς, ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκκλησίας, θὰ ἐπευλογῆσωμεν τὸν θεάρεστον αὐτὸν ἀγῶνά των· καὶ θὰ διακηρύξωμεν μετὰ τοῦ Ἀποστόλου «δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν» (Ρωμ. 6' 10) καὶ κοπιῶντι ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας.

Ἀπὸ τὸ σπῆτι καὶ τὴν οἰκογενεῖαν θὰ προέλθῃ ἡ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν σελίδα 57)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ, ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΑΠΟΡΙΕΣ

Τοῦ κ. **ΙΩΑΝΝΟΥ ΦΟΥΝΤΟΥΛΗ**
Καθηγητοῦ Παν/μίου Θεσσαλονίκης

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπὸ τὴ σελίδα 38 τοῦ προηγούμενου τεύχους)

Ἡ πρόθεσις βέβαια ἦταν καλή, ἐφ' ὅσον ἀπέβλεπε στὴν ἐξυπηρέτησι τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ δὲν ξεύρω κατὰ πόσον ἡ ἐφαρμογή της στὴν πράξι μπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς ἐπιτυχής. Αὐτὸ φαίνεται ἰδιαίτερα στὶς ἐκφωνήσεις, πού ἀποτελοῦν μαζί με τὶς συναπτές, τρόπον τινά, τὴ σπονδυλικὴ στήλη, πάνω στὴν ὁποία οἰκοδομεῖται μιὰ ἀκολουθία. Μεταθέτοντας τὰ ἐγκώμια καὶ τὰ εὐλογητάρια, ἄφησαν παραδόξως τὰ καθίσματα, πού ἀκολουθοῦσαν τὴ στιχολογία τοῦ ἀμώμου («Σινδόνη καθαρᾶ...», «Ἐξέστησαν χοροὶ...») καὶ τῶν ὁποίων προτασσόταν ἀρχικὰ ἡ ἐκφώνησις «Ὅτι ἠυλόγηταί σου τὸ ὄνομα...» καί, μετὰ τὴ μετάθεσί της στὴν α' στάσι τῶν ἐγκωμίων, ἡ νεώτερα ἐκφώνησις «Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης...». Ἔτσι εἰσάγουν νέα ἐκφώνησι, πού δὲν εἶχε θέσι τὸ Μέγα Σάββατο (ὅπως καὶ τὴ Μεγάλη Πέμπτη καὶ τὸ Πάσχα), πού σχολάζει ἡ στιχολογία τοῦ ὄρθρου, τὴν ἐκφώνησι μετὰ τὴν Α' στιχολογία τοῦ ὄρθρου «Ὅτι σὸν τὸ κράτος...». Ἐξ ἄλλου γιὰ νὰ διασώσουν τὴν ἐκφώνησι «Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης...» πού βρισκόταν μετὰ τὰ εὐλογητάρια καὶ τώρα θὰ συνεκροῦετο μετὰ τὴν ἐκφώνησι πρὸ τῶν αἰῶνων («Ὅτι σὲ αἰνοῦσι...»), καὶ γιὰ νὰ μὴν τὴν ἀπαλείψουν τελείως, ὅπως θὰ ἦταν προτιμότερο, τὴ μεταθέτουν στὸ τέλος τῆς γ' στάσεως τῶν ἐγκωμίων, πού εἶχαν ἤδη ἀνεξαρτητοποιηθῆ μετὰ τὴν προσθήκη τοῦ «Δόξα καὶ νῦν» στὸ τέλος τους. Ἔτσι, κατὰ μοναδικὴ στὴ λειτουργικὴ τάξι περιπτώσι, διασπάται μετὰ τὴ συναπτὴ αὐτὴ καὶ τὴν ἐκφώνησι ἡ ἐνότητα ἀμώμου καὶ εὐλογηταρίων.

Ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω ἐρμηνεύεται καὶ ἡ περίπτωσις τῆς διπλῆς (δηλαδὴ τριπλῆς) ἐπαναλήψεως τῆς ἐκφωνήσεως «Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης...» στὸ «Τριώδιον» τῆς ἐκδόσεως «Φῶς». Ὁ ἐπιμελητὴς τῆς ἐκδόσεως προσπάθησε, χωρὶς βέβαια ἐπιτυχία, νὰ συμβιάσῃ τὶς δύο παραδόσεις: τῶν «Τριωδίων», πού τὴν ἔχουν μετὰ τὰ εὐλογητάρια, καὶ τῶν νεωτέρων «Τυπικῶν» καὶ βοηθητικῶν βιβλίων, πού τὴν ἔχουν μετὰ τὴν γ' στάσι τῶν ἐγκωμίων. Καὶ τὴν ἐπανέλαβε δύο φορές.

Ἄς σημειώσουμε, κλείνοντας τὴν ἀναδρομὴ μας στὴν ἐξέλιξι τοῦ ὄρθρου τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, καὶ μιὰ ἐνδιαφέρουσα καὶ ἀρκετὰ περιέργη παραλλαγή τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς, πού βρισκόμεε σ' ἓνα μοναχικὸ Τυπικὸ (κωδ. Φιλοθέου 153 τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος), προδρομικὴ θὰ λέγαμε γιὰ τὶς μεταγενέστερες ἐνοριακὰς διευθετήσεις. Ἡ διάταξις ἐπιγράφεται «Ὡς καθὼς πολιτεύεται τὴν σήμερον τῷ ἁγίῳ καὶ μεγάλῳ Σαββάτῳ». Ὁ ἀμώμος καὶ τὰ ἐγκώμια μετατίθενται σὲ μιὰ παρά-

ξηνη θέσι, μετὰξὺ τοῦ «Παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γινώσκουσί σε» τῆς μεγάλης δοξολογίας καὶ τοῦ τρισαγίου. Κάθε στάσις ἀμώμου - «μεγαλυναρίων», δηλαδὴ τῶν ἐγκωμίων, κατακλείεται μετὰ τὸ «Δόξα καὶ νῦν», ἐπακολουθεῖ συναπτὴ, κατὰ τὴν ὁποία θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐκφώνησις, γιὰ μὲν τὴν α' στάσι «Ὅτι ἠυλόγηται...», γιὰ τὴ β' «Εὐδοκίᾳ καὶ ἀγαθότητι...» καὶ γιὰ τὴ γ' «Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς...». Ἔπονται τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια καὶ ἀμέσως ψάλλεται τὸ ἀσματικὸν τρισάγιο, κατὰ τὸ ὁποῖο ὁ ἱερεὺς «αἶρει τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἐν τῷ δεξιῷ ὄμῳ αὐτοῦ καὶ σκεπάξει αὐτὸ μετὰ καλύμματος». Εἰσοδεύει ἐντὸς τοῦ ναοῦ καὶ τὸ ἀποθέτει, ὅπως συνήθως, ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης κατὰ τὴν ψαλμωδία τοῦ τροπαρίου «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ... κηδεύσας ἀπέθετο».

Συμπέρασμα: Ἡ τάξις τοῦ «Τριωδίου» ὡς πρὸς τὴ διάταξι τῆς ὅλης ἀκολουθίας τοῦ ὄρθρου τοῦ Μεγάλου Σαββάτου καὶ ὡς πρὸς τὶς ἐκφωνήσεις εἶναι ἀσφαλῶς ἡ πῶ ὀρθὴ καὶ ὀπωσδήποτε αὐτὴ πρέπει νὰ τηρεῖται στὰ μοναστήρια. Τὰ νεώτερα «Τυπικά», στὴν προσπάθειά τους νὰ ἐξυπηρετήσουν τοὺς πιστοὺς, προκάλεσαν σύγχυσι στὴν τάξι καὶ ἐπέβαλαν ἀδόκιμες λειτουργικὰ λύσεις. Αὐτὲς οἱ λύσεις ἐφαρμόζονται στὶς ἐνορίες, πάντα μετὰ τὴν ἐλπίδα πὼς κάποτε τὰ ἐμφανῆ αὐτὰ σφάλματα θὰ τύχουν κάποιας σοβαρῆς καὶ υπεύθυνης διορθώσεως. Εὐτυχῶς δὲν ἀφοροῦν παρὰ σὲ λεπτομέρειες τῆς λειτουργικῆς μας πράξεως.

Ἀ λ λ η λ ο γ ρ α φ ί α.

Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. Τριαντ. Τριανταφυλλοῦ. Τὸ ἐρώτημά σας γιὰ τὸ ποιά ἀπόλυσις λέγεται κατὰ τὶς ἀκολουθίες τῶν Χαιρετισμῶν, ἢ μικρὰ ἀπόλυσις ἢ ἡ ἀπόλυσις τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου («Δέσποτα πολυέλεε...») μᾶς ἔχει ἀπασχολήσει στὴν ἀπάντησι στὴν ὑπ' ἀριθμ. 322 ἐρώτησι. Συνοψίζουμε τὰ ὅσα γράψαμε τότε: Ἡ ἀπόλυσις τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου, ἐπομένως καὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν Χαιρετισμῶν, εἶναι ἡ μικρὰ ἀπόλυσις («Χριστὸς ὁ ἀληθινός...»). Τὸ «Δέσποτα πολυέλεε...» εἶναι ἡ ἀπόλυσις τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου. Ἡ σύγχυσις στὴν πράξι ὀφείλεται σὲ σφάλμα ὀρισμένων ἐκδόσεων τοῦ «Ὁρολογίου», πού, στὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου, ἐκεῖ ὅπου ὑπῆρχε ἡ παλαιὰ διάταξις «καὶ ἀπόλυσις», γιὰ νὰ διευκολύνουν τοὺς ἱερεῖς, παρέτεμψαν στὴ σελίδα ὅπου βρισκεται ἡ ἀπόλυσις τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου. Δὲν πρόσεξαν ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ τύπος τῆς ἀπολύσεως τοῦ μικροῦ καὶ ἄλλος τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗ ΧΙΛΙΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ

Τοῦ Πρεσβ. ΝΙΚ. Γ. ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ
Δ/ντοῦ Ἐκκλ. Λυκείου Πατρῶν

Πρὶν μποῦμε στὴν ἀνάλυση τοῦ θέματός μας παρακαλοῦμε νὰ μᾶς ἐπιτραπεῖ νὰ κάνουμε μιὰ διευκρίνιση - τοποθέτηση σὲ ἄπορα τὸ σκοπὸ τῆς ἀποφινῆς μας ὁμιλίας:

Ἡ ὁμιλία μας αὐτὴ πού, ὡς γνωστό, γίνεται στὰ πλαίσια τῶν «Πρωτοκλητείων '85»* δὲν ἀποτελεῖ ἀντιπαράθεση στὴ χιλιαστικὴ πρόκληση καὶ τοῦτο γιατί ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τέτοιου εἴδους ἀντιπαράθεσις. Ἀπὸ μόνῃ τῆς ἡ Ὁρθοδοξία ἐκπέμπει τόση καὶ τέτοια ἀκτινοβολία μπροστὰ στὴν ὁποία οἱ ὅποιοι ἐχθροὶ καὶ πολέμοι τῆς δὲν ἀντέχουν καὶ πέφτουν κάποια στιγμῇ.

Ὅμως, ἀποτελεῖ βασικὸ καθῆκον καὶ πρωταρχικὴ ποιμαντικὴ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας μας νὰ ἀποκαλύπτει, νὰ ἐλέγχει καὶ νὰ στιγματίζει κάθε αἰρετικὴ πρόκληση, πού ἀποσκοπεῖ στὴν παραχάραξη τῆς ἀλήθειας, προβάλλοντας ταυτόχρονα τὴν παραδεδομένη Ὁρθόδοξη Διδαχὴ στὶς διαστροφές καὶ ἑτεροδιδασκαλίες ἐκείνης. Οἱ ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας ὀφείλομε νὰ ἐνημερώνουμε ὑπεύθυνα τὸ ποίμνιό μας καὶ νὰ κινητοποιοῦμε τίς συνειδήσεις τῶν πιστῶν μας ὄχι φυσικὰ ἐναντίον τῶν αἰρετικῶν, ὡς ἀτόμων, ἀλλὰ ἐναντίον τῶν αἰρετικῶν κακοδοξιῶν τους. Κι αὐτὴ μὲν εἶναι ἡ ὑποχρέωση τῶν Κληρικῶν, μὰ μήπως καὶ οἱ λαϊκοὶ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ δὲν ἔχουν ἀνάλογη ὑποχρέωση ἐφόσον κατέχουν τὸ Χρίσμα τοῦ Πνεύματος (Α' Ἰωάν. 4,1) καὶ ἐφόσον κατέχουν καὶ φυλάττει τὴν ὁρθὴ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ;

Μὲ βάση αὐτὸ τὸ σκεπτικὸ, λοιπόν, γίνεται καὶ ἡ παρούσα ταπεινὴ ὁμιλία, πού χωρὶς νὰ ἐπιχειρήσει ἀναίρεση τῆς πληθώρας τῶν κακοδοξιῶν τοῦ Χιλιασμοῦ (τόχουμε κάμει σὲ παλαιότερες διαλέξεις μας) θὰ περιοριστεῖ νὰ κάμει δύο μόνο βήματα — ὅσο ὁ χρόνος ἐπιτρέπει — στὸν ἀπέραντο χῶρο τῆς χιλιαστικῆς παναίρεσης στοχεύοντας νὰ δείξει:

Α') Τὴν πραγματικὴ ταυτότητα τῆς χιλιαστικῆς πρόκλησης, καὶ

Β') Τὴν σὲ γενικὲς γραμμὲς στρατηγικὴ πού πρέπει νὰ ἀκολουθεῖ ἡ Ἐκκλησία μας στὴν ἀντιμετώπιση τῆς.

Κάνοντας τὸ Α' δῆμα ἀνάλυσης θὰ προσπαθήσουμε νὰ δείξουμε γιατί ὁ Χιλιαστικὸς πολυεθνισμὸς ἀποτελεῖ θρασύτατη πρόκληση ὄχι μόνο γιὰ τὴν Ἐκκλησία ἀλ-

λὰ καὶ γιὰ τὸ Ἔθνος. Μιὰ τέτοια σύντομη ἀνάλυση ἐλπίζουμε νὰ δώσει ἀμυδρὴ, ἔστω, εἰκόνα τῆς χιλιαστικῆς ταυτότητας. Εἶναι, λοιπόν, θρασύτατη πρόκληση ὁ χιλιασμὸς γιατί:

1) Εἶναι παναίρεση. Αὐτὸ τὸ συνειδητοποιοῦμε καλλίτερα ἂν θυμηθοῦμε τί εἶναι αἵρεση καὶ ποιές αἵρέσεις ἔχει υἱοθετήσει καὶ προβάλλει σὲ «ἐπηρξημένη ἐκδοσὴ» ἡ ἑταιρία Σκοπία.

α) Αἵρεση εἶναι: κατὰ τὸν καθιερωμένο πλέον ὀρισμὸ, κάθε «πεπλανημένη διδασκαλία, παρεκκλίνουσα ἀπὸ τῆς γνησίας χριστιανικῆς πίστεως, ἅμα δὲ καὶ πᾶσα χριστιανικὴ κοινότης, διαφωνοῦσα πρὸς τὴν δογματικὴν διδασκαλίαν τῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας καὶ ἀποκοπιεῖσα ἀπὸ τῆς κοινωνίας καὶ ἐνότητος μετ' αὐτῆς»¹. Κι ἂν λάβουμε ὑπόψη ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία δὲν εἶναι στοχαστικὴ καὶ φιλοσοφικὴ ὑπόθεση ἀλλὰ ζωὴ καὶ πράξη καὶ βίωμα καθημερινὸ (ὀρθοπραξία), τότε ἀμέσως καταλαβαίνομε ὅτι ἡ αἵρεση δὲν εἶναι ἀπλῆ θεωρητικὴ κατασκευὴ ἀλλὰ διάθρωση τῆς ἀλήθειας ὄχι μόνο ὡς διδασκαλίας ἀλλὰ καὶ ὡς ζωῆς. Αὐτὸ σημαίνει ἐκπτώση ἀπὸ τῆ ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, πού μόνῃ αὐτὴ κατέχει καὶ ζεῖ τὴν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἅγιος Εἰρηναῖος, ἐπίσκοπος Λουγδούνου αὐτὸ τὸ λέει μὲ μιὰ σύντομη χαρακτηριστικὴ φράση: Ἡ αἵρεση «λύει τὰ μέλη τῆς ἀληθείας»². Πρόκειται ὁπωσδήποτε γιὰ δαιμονικὴ διαδικασία πού δείχνει τοὺς στόχους καὶ ἀποκαλύπτει τὴν πραγματικὴ ταυτότητα τῶν αἰρετικῶν ὅπως ἀκριβῶς αὐτὴ περιγράφεται στὶς ποιμαντικὲς καὶ Καθολικὲς ἐπιστολὲς τῆς Καινῆς Διαθήκης. Εἶναι σαφῆς καὶ κατηγορηματικὸς ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στὸ μαθητὴ του Τιμόθεο: «Τὸ δὲ Πνεῦμα ρητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονται τινες τῆς πίστεως προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν...»³. Οἱ τέτοιοι ἄνθρωποι «Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται»⁴ σημειώνει σ' ἄλλη εὐκαιρία ὁ ἴδιος Ἀπόστολος πρὸς τὸν ἄλλο μαθητὴ του Τίτο. Μὲ δυὸ λόγια ἡ αἵρεση δὲν εἶναι μόνο «ἑτεροδιδασκαλία» ἀλλὰ καὶ «ἕτερος τρόπος ζωῆς», ἀντίθετος μὲ τὸν τρόπο ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας.

β) Ποιές αἵρέσεις τὴν ἄρᾳ ἔχει υἱοθετήσει καὶ διδάσκει ὁ χιλιασμὸς;

Ὁ χιλιασμὸς δὲν εἶναι ἀπλῆ αἵρεση. Πρόκειται,

1. Βλ. Θ.Η.Ε., τόμος 1ος, στ. 1087.

2. Βλ. Νίκου Μαρτσούκα, Ὁρθοδοξία καὶ αἵρεση, Θεολογικὴ 1981, σελ. 14 κ.ε..

3. Α' Τιμόθ. 4, 1-2.

4. Τίτ. 1,16.

* Ἡ ὁμιλία αὐτὴ ἔγινε τὴν 1.12.1985 στὴ Διακίδειο Σχολὴ Λαοῦ Πατρῶν μπροστὰ σὲ πυκνὸτατο ἀκροατήριον καὶ μὲ τὴν παρουσία τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Πατρῶν κ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ καὶ Φωκίδος κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ. Πλασιώθηκε ἀπὸ Βυζαντινοὺς ἕμνους, τοὺς ὁποίους ἀπέδωσε ἡ χορωδία τοῦ Ἐκκλ. Λυκείου Πατρῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ καθηγ. Μουσικῆς κ. Ἰωάννου Κόττορου.

ὅπως ἤδη τοιόσθηκε, γιὰ πραγματικὴ παναίρεση ἀφοῦ ἔχει υἱοθετήσῃ καὶ διδάσκει συστηματικὰ καὶ ἐπηξημένα μάλιστα ὅλες τὶς μέχρι σήμερα ἐμφανισθεῖσες αἱρέσεις. Δὲν θὰ εἴμαστε ὑπερβολικοὶ ἂν σημειώσουμε ὅτι δὲν παραδέχεται καμμιά ἀπ' τὶς διδασκαλίαι τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Καὶ βέβαια δὲν εἶναι δυνατὸ κανεὶς οὔτε κἀν νὰ ἀναφέρει ἐπιγραμματικὰ ὅλες τὶς χιλιαστικὰς πλάναις στὰ χρονικὰ πλαίσια αὐτῆς τῆς ὀμιλίας παρὰ μόνον κατὰ τρόπο γενικὸ καὶ κεφαλαιώδη: Βασικὰ πρόκειται γιὰ ἐσχατολογικὴ πλάνη, εἰδικότερα ὅμως ἀρνεῖται:

- Τὴν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ.
- Τὴν Θεότητα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.
- Τὸ περὶ Ἁγίας Τριάδος Δόγμα.
- Τὴν περὶ ἀνθρώπου διδασκαλία.
- Τὴν Ἐκκλησία καὶ ὅτι σχετικὸ μὲ τὴν Ἐκκλησία (Τίμοι Σταυροῦ, ἱερά Μυστήρια, τὴν Παναγία, Ἁγίους - λείψανά τους, Εἰκόνας, στὸ σύνολό της τὴν Ἱερά Παράδοση).
- Τὴν Σωτηριολογία καὶ φυσικὰ τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν καὶ τὴν αἰώνια ζωὴ, καὶ τέλος,
- Τὴν Ἐσχατολογία.

Γνωστὴ σ' ὅλους εἶναι ἡ κωμωδία τοῦ κάθε τόσο καὶ νέου καθορισμοῦ συγκεκριμένων χρονολογιῶν τῆς Β' παρουσίας τοῦ Χριστοῦ!

Ὅπως ἔγινε πλέον σαφὲς ὁ χιλιασμὸς υἱοθέτησε ὅλες τὶς μέχρι σήμερα ἐμφανισθεῖσες αἱρέσεις μὲ τὶς ὁποῖες βασικὰ ἀσχολήθησαν οἱ Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι τὴν περίοδον τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων τὴν χαρακτηρίζουν ὡς περίοδον τῆς κυριαρχίας τοῦ Σατανᾶ⁶.

2) Εἶναι πρόκληση γιὰ εἶναι πολιτικὸ-οικονομικὴ καὶ ὄχι ἀπλῆ θρησκευτικὴ ὀργάνωση. Ὅσο δὲ γιὰ τὴ θρησκευτικότητά τους αὐτὴ εἶναι ἢ μάσκα μὲ τὴν ὁποία ἐκμεταλλεῖται τὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα τῶν ἀφελῶν γιὰ τὴν προώθησιν καὶ ἐπικράτησιν ἢ μᾶλλον ἐπιβολὴν τῶν πονηρῶν καὶ καταλυτικῶν γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα στόχων της, ποὺ εἶναι ἢ ἐπικράτησιν ἀναρχίας καὶ χάους, ἀφοῦ, ὡς γνωστὸ, ὑπονομεῖται κάθε πολιτικὴ ἐξουσία καὶ θρησκευτικὴ αὐθεντία. Βασικὰ του μέσα στήν καταλυτικὴν του αὐτὴ προσπάθειαν εἶναι τὸ μῖσος, ὁ φανατισμὸς καὶ ἡ συκοφαντία.

Κοντολογίς ὁ χιλιαστικὸς πολυεθνισμὸς εἶναι πολιτικὸ κίνημα μὲ ὑπερεθνικὸν χαρακτῆρα καὶ ἱμπεριαλιστικὸν στόχον. Ὁ βασικὸς του στόχος εἶναι νὰ κυριαρχήσῃ πολιτικὰ καὶ οικονομικὰ στὸ διεθνῆ ὄριζοντα γι' αὐτὸ καὶ δρᾷ μὲ κάθε τρόπο. Καὶ περνᾷμε στὸ 3ο σημεῖον αὐτῆς τῆς παραγράφου, στὸ

3) Π ὧ ς ὃ ρ ᾶ; Ὁ τρόπος δράσεως τοῦ χιλιασμοῦ εἶναι —ὅπως ἤδη φάνηκε— πονηρὸς, ὑπουλός, φοβερὰ ἐπικίνδυνος καὶ ἀντιφανατικὸς σὲ πολλὰς περιπτώσεις. Αὐτὸ ἀγαλῶμενον σημαίνει:

α) Ὅτι ἡ Ἐταιρία Σκοπιὰ ἀκολουθώντας «στρατηγικὴν πολέμου» ἀποκρύπτει γενικὰ τὸ ἀληθινὸν της πρόσ-

ωπο. Εἰδικότερα ὅμως ἔταν ἀναφέρεται στὶς διαφορὰς ἀρχὰς συστηματικὰ καὶ σκόπιμα ἀποκρύπτει τὴν ἀλήθειαν καὶ τὶς πραγματικὰς τῆς ἐπιδιώξεις, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ πετυχαίνει ἀρκετὰς φορὰς τὸ στόχον της⁷.

β) Ὅτι παίζοντας τὸ παιχνίδι τῶν διαστρεβλώσεων, τῶν παγιδευτικῶν διαδικασιῶν, τῶν ψευδοδιλημάτων, τῆς κενολογικῆς καὶ ἀτεκμηρίωτης «τεκμηρίωσης» καὶ «ἐπιχειρηματολογίας» παγιδεύει ὄχι μόνον ἀνυποψίαστους καὶ ἀθῶους ἀνθρώπους ἀλλὰ προσπαθεῖ νὰ παγιδέψῃ καὶ, κατὰ κάποιον τρόπο, νὰ μυήσει ἀκόμη καὶ Κληρικούς!⁸

γ) Ὅτι σὲ μεγάλη ἔκτασιν, εὐκαιρῶς - ἀκαιρῶς, χρησιμοποιοῦν τὴν λαοσκοπία, ἰδιαίτερα ἐναντίον Κληρικῶν, τοὺς ὁποίους οἱ χιλιαστὲς προσφωνοῦν περιφρονητικὰ κυρίως⁹ γιὰ τοὺς ὁποίους κατασκευάζουν τὶς λεγόμενες «πεῖρες», δηλαδὴ ἀνέκδοτα καὶ ἱστορίες μὲ συκοφαντικὸν περιεχόμενον.

Δὲν εἶναι τυχαῖον τὸ γεγονός ὅτι —ὅπως ἀποκαλύπτεται ἀπὸ τὰ ἔντυπά τους— καὶ ὅμως χαρακτηριστικὰ σημειώνει ὁ π. Ἄντ. Ἀλεβιζόπουλος, «ἔξω ἀπὸ τὶς τάξεις τους βλέπουν παντοῦ πορνείαν, μοιχείαν, ὁμοφυλοφιλίαν... ὀνειρεύονται καὶ κατασκευάζουν παντοῦ αἴσχη γιὰ λογαριασμὸν τῶν ἄλλων καὶ ἰδιαίτερα τῶν Κληρικῶν»¹⁰. Τὸ μῖσος καὶ ἡ ἐμπάθεια εἶναι ἀνάγλυφα στὰ κείμενά τους.

δ) Ὅτι ἡ ἔταιρία Σκοπιὰ εἶναι τὸ καλλίτερον, ἴσως, σχολεῖον ὑποκρισίας, ἀπάτης καὶ θράσου. Τὰ ὄργανα τοῦ Μπρούκλιν ἐνῶ στήν ἀρχὴν συμπεριφέρονται μὲ ἀγαθότητα, εὐγένεια καὶ ταπεινότητα, ὅταν διαπιστώνουν ὅτι ἡ τακτικὴ τους αὐτὴ δὲν πιάνει ἐπιτίθενται μὲ ὕβρεις καὶ ἀπειλὰς σὲ ὅποιον μάλιστα τολμήσῃ νὰ ἀσκήσῃ κριτικὴν στὰ ὅσα διαστρεβλωμένα διδάσκουν. Ἐπὶ πλέον φροντίζουν νὰ προβάλλουν σὲ κάθε εὐκαιρίαν τὴν «καλὴν διαγωγὴν» τους. Εἶναι ὅμως βέβαιον ὅτι πρόκειται γιὰ ἐπιφανειακὴ ἠθικὴ, ἀφοῦ ἔχομε νὰ κάνουμε μὲ εὐσεβιστὲς τοῦ ἀκραίου Προτεσταντισμοῦ καὶ μάλιστα τῆς χειρότερης καὶ κυριολεκτικὰ παθολογικῆς μορφῆς εὐσεβισμοῦ. Ἐχομε νὰ κάνουμε μὲ κατὰ φαντασίαν ἐνάρετους καὶ φαρισαϊκοὺς οἰηματίαις. Νὰ τί σημειώνει ὁ πρῶτον χιλιαστῆς Θεόδωρος Σταυρόπουλος στὸ διβλίον του: Οἱ ψευδομάρτυρες τοῦ Ἰεχωῶ, Ἀθήναι, 1975, σελ. 45: Ἀνάμεινά τους, γράφει, «συμβαίνουν καὶ ἀνηθικότητες καὶ κλοπὰς καὶ πολὺμορφες ἀδικίαι καὶ φόνου ἀκόμη». Τὰ ὅσα κάνουν «σπανίως θγαίνουν στὴ φόρα. Τὰ κρύβουν

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν σελίδα 62)

7. Βλ. τὴν ὑπ' ἀρ. 4260)85 ἀπόφασιν τοῦ Δ' τμήματος τοῦ Σ. τῆς Ἐπ., ποὺ ἀκύρωσε τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἰπουργοῦ Παιδείας, μὲ τὴν ὁποία εἶχε ἀπορριφθεῖ σχετικὴ αἴτησις γιὰ νὰ χορηγηθεῖ ἄδεια λειτουργίας «εὐκτήριου οἴκου» στήν Καστέλλα. Ἡ παραπάνω ἀπόφασιν τοῦ Σ.τ.Ε. ἐπαναφέρει τὴν ὑπόθεσιν στὴ Διοίκησιν γιὰ νὰ ἐκδόσῃ ἄδεια λειτουργίας «εὐκτήριου οἴκου» στήν Καστέλλα («Ἐλευθεροτυπία», 6.11.1985).

8. Βλ. Ἄντ. Γ. Ἀλεβιζόπουλου, Οἱ χιλιαστὲς μᾶς γράφουν, ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας, σελ. 108 κ.ἑ..

9. Βλ. ἑ.π., σελ. 25.

10. Ὁ.π., σελ. 61, Βλ. καὶ Γ. Μεταλληνῶ, Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωῶ καὶ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, Ἀθήναι 1979, σελ. 33 κ.ἑ..

5. Α' Τιμὸθ. 1,3.

6. Βλ. καὶ Α. Γ. Ἀλεβιζόπουλου, Χιλιαστὲς οἱ ἀναρχικοὶ τοῦ Μπρούκλιν, Ἀθήναι, σελ. 14-15.

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΠΟΥ ΠΡΟΛΕΓΟΥΝ

ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Ἐπ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Στὸ περασμένο μας σημεῖωμα κάναμε λόγο τόσο γιὰ τὴν ἐπιθυμία τοῦ καθενὸς μας νὰ ἔλθει σὲ ἐπαφή καὶ νὰ γνωρίσει κάποιον γέροντα σύμβουλο, σὲ μιὰ συνάντηση ζωῆς μαζί του, ὅσο καὶ γιὰ τὴν δυσκολία νὰ βροῦμε κάποια σχετικὰ εὐκολη πρόσβαση πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ πάρουμε ἀπαντήσεις στὰ ἐπιτακτικὰ ἐρωτήματα ποὺ θέτουμε καὶ ποὺ μᾶς θέτουν.

Ὁφείλουμε πραγματικὰ νὰ διερωτηθοῦμε, πόσοι ἄραγε ἔχουν σήμερα τὴν εὐκαιρία γιὰ ἐπαφή μὲ τέτοιους γέροντες, γιὰ μιὰ σχέση μονιμότερη, πιὸ μακρόπνοη, ἀπὸ περιστασιακὲς ἐπαφές ποὺ τυχὸν νὰ ὑπάρξουν στὰ πλαίσια τοῦ μυστηρίου τῆς ἱ. ἐξομολογήσεως ἢ ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἀπευθύνονται μὲ διάφορα ἐρωτήματα πρὸς τὸν ἱερέα σὲ εὐκαιριακὲς συναντήσεις τοῦ μ' αὐτόν; Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑποστηρίξουμε, ὅτι αὐτὴ τῆ μονιμότερη, μακρόπνοη σχέση μεταξὺ συμβούλου - συμβουλευομένου τὴν ἔχουν πάρα πολλοὶ ἄνθρωποι σήμερα.

α) Ἐξάιρεση ἀποτελοῦν ὀπωσδήποτε μοναχοὶ, μοναχές ἢ μέλη μοναστικῶν λαϊκῶν ἀδελφοτήτων, ποὺ ἔχουν ἀκριβῶς τὴ δυνατότητα συνεχοῦς ἐπαφῆς μὲ τὸν προσωπικό τους σύμβουλο. Στὴν περίπτωση αὐτὴ συνεχίζεται ἡ μακραίωνη παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ θέλει τὸν μοναχὸ ὑπὸ τῆ συνεχῆ καθοδήγηση τοῦ ἡγουμένου τῆς Μονῆς ἢ τοῦ πνευματικοῦ γέροντα στὸν ἀγώνα ποὺ ἀναλαμβάνει γιὰ τὴν πνευματικὴ του τελείωση. Σὺν τῷ χρόνῳ, χωρὶς νὰ ἀτονεῖ δεδαίως ἡ στενὴ αὐτὴ σχέση, ὑπάρχει ἡ τάση, μὲ τὴ συντελούμενη πνευματικὴ πρόοδο καὶ ἐν γ λ ι κ ῖ ω σ η νὰ ἐλαττοῦται ἡ ἐπαφή τοῦ συμβουλευομένου μὲ τὸν γέροντά του, χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνει καὶ ἐξάλειψη ἢ ἐξαφανισμὸ τοῦ δεσμοῦ.

β) Μονιμότερη ἐπαφή ἀναπτύσσουν καὶ ὅσοι συνηθίζουν νὰ προσέρχονται συχνὰ στὸ μυστήριον τῆς ἱ. ἐξομολογήσεως. Ἐκεῖ καὶ ὁ ἐξομολόγος καὶ ὁ ἐξομολογούμενος χρησιμοποιοῦν τὴν εὐκαιρία αὐτὴ γιὰ πνευματικὴ καθοδήγηση καὶ γιὰ ἐξομολόγηση τῶν ἀμαρτιῶν καὶ ἄφεση.

γ) Ἀποκλείεται, βέβαια, νὰ οικοδομηθεῖ σχέση μονιμότερης δεσιμύσεως καὶ περιχωρήσεως μεταξὺ συμβούλου καὶ συμβουλευομένου, ὅπως τὴν ἐννοήσαμε πιὸ πάνω κατὰ τίς ὀλιγόλεπτες συναντήσεις ἐξομολογήσεως ποὺ γίνονται μὲ τὴν εὐκαιρία προετοιμασίας γιὰ τὴ θ. Εὐχαριστία στὶς παραμονές τῶν μεγάλων ἐορτῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους.

Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο θὰ πρέπει νὰ ἐπισημάνουμε, ὅτι σήμερα παρατηρεῖται μιὰ ἀπομάκρυνση τῶν πολλῶν ἀπὸ τὸ μυστήριον τῆς ἱ. ἐξομολογήσεως, ἀδιαφορία νὰ προσέλθουν ἔστω καὶ σ' αὐτοῦ τοῦ τύπου τίς ὀλιγόλεπτες συναντήσεις, ποὺ συνήθως διατηροῦν ἐπιφανειακὰ κάποιον «μοραλιστικὸ» χαρακτήρα. Ἀσφαλῶς δὲν εἶναι τῆς παρούσης στιγμῆς νὰ ἀναζητήσουμε τὰ αἷτια τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων, καὶ ἰδιαίτερα τῶν νέων ἀπὸ τὴν ἱ. ἐξομολόγηση. Εἶναι ἓνα χρέος ποὺ πρέπει σύντομα νὰ ἐκπληρωθεῖ γιὰ νὰ μπορέσει ἡ ποιμαίνουσα Ἐκκλησία νὰ ὁδηγήσει ξανά τὸν κόσμον σὲ νάματα σωτηρίας.

Βέβαια, ἡ «ποσοτικὴ» αὐτὴ ἀπομάκρυνση καὶ οἱ ἐνδεχόμενες αἰτίες ποὺ τὴν προκαλοῦν ἀντισταθμίζεται ἀπὸ μιὰ «ποιοτικὴ» π ρ ο σ ἔ λ ε σ η μὲ τὴν τάση νὰ οικοδομηθεῖ μιὰ σχέση οὐσιαστικὴ μὲ τὸν πνευματικὸ σύμβουλο, τὸν γέροντα. Στὴν περίπτωση μάλιστα αὐτὴ σχηματίζεται μιὰ εὐρύτερη ομάδα γύρω ἀπὸ τὸν γέροντα ἢ πνευματικὸ πατέρα, μιὰ «πνευματικὴ οἰκογένεια», ποὺ δημιουργεῖ ἓνα αἶσθημα «ἀδελφότητος» μεταξὺ τῶν πνευματικῶν τέκνων.

Δημιουργοῦνται δεσμοὶ καὶ σχέσεις μεταξὺ τους χωρὶς νὰ ὑπάρχει τὸ αἶσθημα ὅτι εἶναι «ὄπαδοι» τοῦ γέροντα, ἐφόσον μάλιστα ὁ ἀληθινὸς γέροντας δὲν ἐπιδιώκει ὄπαδούς, δὲν τοὺς δεσμεύει καὶ προϋποθέτει τὴν ἐλεύθερη προσέλευση τῶν πνευματικῶν του τέκνων σ' αὐτόν καὶ ἐλεύθερη ὑποταγὴ καὶ ὑπακοή. Ἡ μικρὴ ἢ μεγαλύτερη αὐτὴ ομάδα μπορεῖ νὰ ἀποτελεῖ τιμῆμα μιᾶς «ἐνορίας», στὴν ἐξωτερικὴ μορφή τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος ἢ «ἐν-ορία», στὴν ἐσωτερικὴ λειτουργικότητά τοῦ ὄρου, ὅπου τὰ πνευματικὰ τέκνα βρίσκονται κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα τοῦ γέροντα ποὺ «ὄρα μέσα» καὶ περικλείει τοὺς πάντες καὶ τὰ πάντα.

Εἶναι εὐτύχημα, ὅτι ὄλο καὶ πληθαίνουν οἱ πληροφορίες καὶ οἱ μαρτυρίες γιὰ αὐξηση ἐνός δικτύου τέτοιου εἶδους σχέσεων ποὺ δίνει ἐλπίδα γιὰ διεξόδους ἀπὸ τὰ ἀδιέξοδα τῆς ἐποχῆς μας, καὶ μετάβαση ἀπὸ τὴν «οὐτοπία» στὴν «ἐντοπία». Γιὰ νὰ βρεῖ, ἐπὶ τέλους, ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος ἓνα τόπο ἐν τῷ καταλύματι ποὺ ἀποτελεῖ γι' αὐτόν ὁ σημερινὸς κόσμος καὶ νὰ μπορέσει νὰ ξαναγεννηθεῖ (πρβλ. Λουκᾶ 6' 7).

Στὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ τὸ σημερινὸ κείμενο προέρχεται ἀπὸ τὰ Ἐπιλεγόμενα τοῦ δοκιμίου μου «Εἰσαγωγή στὴν ὀρθόδοξη συμβουλευτικὴ ποιμαντικὴ», Ἀθήνα 1985, σ. 87-91. Οἱ γραμμὲς ποὺ προηγήθησαν,

ας θεωρηθούν ως ο «άπολογισμός της ελπίδας», ή οποία μᾶς διακατέχει, μετά τὰ πρώτα ἀποτελέσματα τῆς ἔρευνας «Σχεδιάσμα πνευματικῆς γεωγραφίας» πού ἔχουμε ξεκινήσει. Τὰ «ἐπιλεγόμενα» αὐτῆ τῆ στιγμῆ ἔχουν θέση «προλεγόμενων» στό μεγάλο ἀνοιγμα πού κάνομε μέ διστακτικό δηματισμό πρὸς τὰ ἔμπρός. Χωρίς νά λησμονοῦμε τὰ παλαιὰ προχωροῦμε πρὸς ἐκεῖνα πού μᾶς περιμένουν (πρὸλ. Φιλιππησίους γ' 13).

ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΑΓΑΠΗΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπὸ τὴν σελίδα 42)

διόρθωσις καὶ ἡ προκοπὴ τῆς κοινωνίας. Οἱ ἐπιτυχημένοι οἰκογενειάρχαι, «τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενοι» (Α' Τιμ. γ' 4), ἔχουν τὰς καλλιτέρας προϋποθέσεις νά ἀναδειχθοῦν θετικά καὶ εὐεργετικά στελέχη τῆς κοινωνίας. Αὕτη δὲ ἔχει ἄμεσον ἀνάγκη ἀξίων, ἠθικῶν καὶ νοικοκυρευμένων ἀνθρώπων, διὰ νά μὴ εἶναι ἠθικῶς ἀνεργάτιστος καὶ νά μὴ παραπαίῃ καὶ ἀσχημονῇ καὶ φθείρεται ἀπὸ τοὺς ἀναξίους καὶ τοὺς κακοὺς, «τοὺς κατεργαζομένους τὸ κακόν» ἐν γένει καὶ τὰ διάφορα ἔκτροπα (Ρωμ. 6' 11).

Ἐὰν θέλωμε νά ὑπάρξῃ προκοπὴ δι' ἡμᾶς καὶ τὰ τέκνα μας, «ἐν ὅς ἐστι χρεῖα». Νά ὑπάρχῃ χριστιανικὴ τακτικὴ. Προηγεῖται ἐπομένως ἡ χριστιανικὴ κατάρτισις καὶ ἐποικοδομιή, ὅπως τὴν ἀντελαμβάνοτο ἡ ἀδελφὴ τῆς Μάρθα Μαρία — καὶ ἔλαβε τὸν ἔπαινον τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὅλα τότε θὰ γίνωνται ὅπως θέλει ὁ Θεός, τὸσον τὰ τοῦ οἴκου καὶ τῆς οἰκογενείας, ὅσον καὶ τὰ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς (ἔργα καὶ δραστηριότητες καὶ θεμιταὶ παρουσίαι καὶ συμμετοχαὶ πνευματικῶς καλλυεργημένων ἀνθρώπων).

3. Ἀφήσαμεν τελευταῖον εἰς τὴν σειράν τοῦ λόγου, εἶναι ὅμως πρῶτον εἰς σημασίαν, νά τονίσωμεν ὅτι τὸ κυριώτερον μέλημα καὶ ἡ πρωταρχικὴ εὐθύνη τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς κοινωνίας εἶναι τὰ παιδιὰ μας.

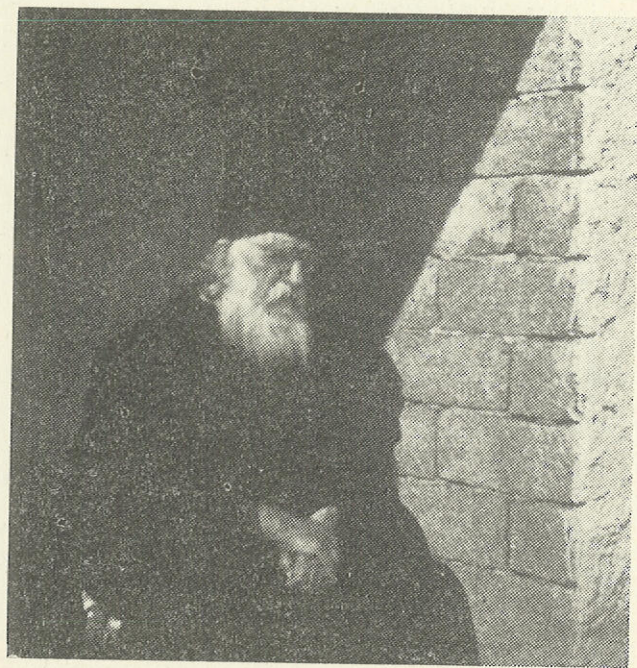
Ἡ Παναγία, τὴν ὁποίαν ἐορτάζομεν, ἠτύχησε νά ἀκούσῃ τὸν εὐσημον ἐκεῖνον λόγον κάποιας γυναικὸς, πού ἐνῶ ἀπηρυθύνετο πρὸς τὸν Χριστόν, ἀνεφέρετο εὐθέως πρὸς Αὐτήν τὸν ἐνθουσιώδη λόγον «μ α κ α ρ ῖ α ἢ κ ο ι λ ῖ α ἢ δ α σ τ ᾶ σ α σ ᾶ σ ε κ α ἰ μ α σ τ ο ἰ ο ὕ ς ἐ θ ἡ λ α σ α ς».

Ἐμακαρίζετο ἡ Παναγία ὡς μητέρα. Τὰ λόγια ἐκεῖνα ἐξέφραζον τὴν ἀναγνώρισιν ἐκ μέρους τῆς κοινωνίας. Ἡ δόξα τοῦ Υἱοῦ Τῆς ἔχει ἄμεσον ἀντίκτυπον εἰς Αὐτήν, ὡς «ἀεμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν».

Ποῖος πατέρας ἢ μητέρας δὲν λαχταρᾷ νά ἀκούσῃ λόγια εὐφημίας καὶ ἐπαινετικά διὰ τὰ παιδιὰ του; Καὶ ποῖαν ἄλλην ἀναγνώρισιν, ποῖαν μεγαλυτέραν ἱκανοποίησιν, μποροῦν νά ποθῆσουν οἱ ἀγωνισταὶ γονεῖς, ἀπὸ τὸ νά καμαρώνῃ ἡ κοινωνία τὰ παιδιὰ των καὶ νά λέγῃ «χαρὰ στή μάνα καὶ τὸν πατέρα πού ἀνέδειξαν τέτοια παιδιὰ»;

Εὐχὴ μας διάπυρος εἶναι, νά πληθύνωνται εἰς τὴν κοινωνίαν μας αἱ χριστιανικαὶ οἰκογένειαι. Νά αἰσθανθῇ ὁ λαὸς μας τὴν εὐεργετικὴν των ἐπίδρασιν. Καὶ τὰ νεαρὰ διαστάρια τῶν ταιούτων οἰκογενειῶν νά δικαιώσουν τὸν ζῆλον καὶ τὸ ἐνδιαφέρον — πού δυστυχῶς σήμερα ἐλλείπει — διὰ τὴν παραδοσιακὴν μας ἐλληνορθόδοξον οἰκογένειαν.

Ἐῖθε, μέ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς Παναγίας, νά ἐξέλθουν ἄπρωτα τὰ παιδιὰ μας ἀπὸ τὴν κρίσιν πού διέρχεται σήμερα ὁ ἱερός θεσμός τῆς οἰκογενείας. Καὶ νά ἐπιφυλάσῃ ὁ Πανάγαθος ὅτι καλλίτερον στοὺς νέους μας, καὶ πλουσίαν τὴν εὐλογίαν Του διὰ τὴν αὐριανὴν κοινωνίαν. (Συνεχίζεται)

ΕΝΑΣ ΓΕΡΟΝΤΑΣ

Εἶχε φωτισεῖ ἀπ' τὸ κερὶ τὸ σπῆλαιον τοῦ Γέροντα, μὰ πὺ πολλὸν θαρῶ ἀπ' τὴν ὄψη καὶ τ' ἄσπρα γένηια του. Μιλοῦσε καὶ ἡ φωνὴ του ἀπόναν ἄλλο κόσμον οὐ νά ἔφτανε θρόσκοντας ἴσια τὴν καρδιά, κί ἄς ἔλεγε γιὰ θάνατον καὶ ἄλλα λυπηρὰ παρόμοια. Πάνω στοῦ πρόσωπό του τὸ μυστήριον τοῦ Ἥλιου ζέσταινε λὲς τὴ νόχια τοῦ θανάτου: ἓνα κερὶ πού προκαλεῖ τὸν ἄνεμον καὶ ἀρηφᾶ ὄλες τὶς καταιγίδες! Τὰ γένηια του προφητικὸ ποιάμι ἀπ' τὴν ἔρημον τοῦ Ἰορδάνου, ἓνα ρεῖθρον τῆς ζωῆς καὶ κῆμα ἴδιο μέ τὸν ὠκεανὸ καὶ τὴν ἀπέραντη θάλασσα, πού μᾶς ταξιδεύει ὁ θάνατος. Φεύγοντας εἶδα τὴν ὠραία ψυχὴ του — ἴδιος σπόρος σιαριοῦ κάτω ἀπ' τὸ χιόνι — νά ὄνειρεύεται τὴν ἄλλην Ἄνοιξη μέ τὸ αἰῶνιον πράσινο...

Π. Β. Πάσχου, Ο ὕ ρ ἄ ν ι ο δ ἔ ν δ ρ ο, Ἀθήνα, Ἐκδ. «Ἀστέρως», 1985, σ. 14.

«ΕΡΜΗΝΕΙΑ»: ΕΝΑ ΦΙΛΟΡΘΟΔΟΞΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Τοῦ κ. ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΣΑΒΡΑΜΗ

Δρος Θεολογίας, Φιλοσοφίας καὶ Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν,
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Κολωνίας

Ἡ ἐπίσημη ἀναγνώρισι τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας σὰν τρίτης —μετὰ τὴν Καθολικὴ καὶ τὴν Εὐαγγελικὴ Ἐκκλησία— Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας συνέβαλε —μεταξὺ τῶν ἄλλων— στὸ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν Γερμανῶν, ποὺ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν διδασκαλία καὶ τὴν λειτουργικὴ καὶ πνευματικὴ ζωὴ αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας αὐξάνει συνεχῶς. Σ' αὐτοὺς δὲ τοὺς Γερμανοὺς ἀνήκουν πολλοὶ φίλοι τῆς Ὁρθόδοξης καὶ ἀσχολοῦνται συστηματικὰ μὲ τὴν Ὁρθόδοξην Ἐκκλησιαστικὴν Τέχνην γενικὰ καὶ μὲ τὴν Εἰκονογραφία καὶ τὶς Εἰκόνες εἰδικά. Γιὰ τοῦτο τὸν λόγο ἀξίζει νὰ προσέξουμε ἰδιαίτερα ἓνα τριμηνιαῖο περιοδικὸ ποὺ ἄρχισε νὰ κυκλοφορεῖ πέρυσι (1985) στὴν Γερμανία μὲ τίτλο «*Ερμηνεία*», τὸ ὁποῖο ἀσχολεῖται ἀποκλειστικὰ μὲ τὶς Εἰκόνες καὶ τὴν Ὁρθόδοξην Ἐκκλησιαστικὴν Τέχνην γενικὰ.

Ὁ τίτλος αὐτοῦ τοῦ περιοδικοῦ ὀφείλεται στὸ ὅτι αὐτοὶ ποὺ τὸ ἐκδίδουν ἔχουν ἐπηρεασθεῖ πολὺ ἀπὸ τὴν περίφημη «*Ερμηνεία τῆς ζωγραφικῆς Τέχνης*» τοῦ ἀγιογράφου ἱερομονάχου Διονυσίου «*τοῦ ἐκ Φουρνᾶ*» (1670 τὸ ἀργότερον - 1745 πιθανόν), πρᾶγμα ποὺ σημαίνει ὅτι ὁ γνωστὸς φιλορθόδοξος Θεολόγος Nikolaus Thon ποὺ ἐπιμελεῖται τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ, προσπαθεῖ νὰ παραμείνει πιστὸς στὴν γνήσια ὀρθόδοξη παράδοσι, μὲ ἀποτέλεσμα τὸ ὅτι ἀποφεύγει κάθε νόθευσι αὐτῆς τῆς παραδόσεως. Ἄν δὲ λάβουμε ὑπ' ὄψιν τὴν ἀκριβεία καὶ τὴν συστηματικότητα ποὺ χαρακτηρίζει τὶς ἐργασίες τῶν Γερμανῶν Θεολόγων, μποροῦμε νὰ ποῦμε, ὅτι μὲ τὴν «*Ερμηνεία*» ἀπέκτησε ὁ Θεολογικὸς, Ἐκκλησιαστικὸς καὶ θρησκευτικὸς κόσμος τῆς Γερμανίας ἓνα θαυμάσιο περιοδικό, τὸ ὁποῖο θὰ συντελέσει πολὺ στὴν ἐκ μέρους αὐτοῦ τοῦ κόσμου συνειδητοποίησι τῆς δυναμικῆς συμβολῆς τῶν Εἰκόνων καὶ τῆς Ὁρθόδοξης Χριστιανικῆς Τέχνης γενικὰ στὴν διαμόρφωσι τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ πνευματικῆς ζωῆς τῶν Ὁρθόδοξων Χριστιανῶν.

Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἤδη μὲ βάσι τὸ περιεχόμενον τῶν δύο πρώτων τευχῶν τῆς «*Ερμηνείας*», ποὺ κυκλοφόρησαν μέχρι σήμερα. Τὸ πρῶτο τεῦχος ἀρχίζει μὲ ἓνα ἄρθρον τοῦ Ἐπισκόπου Longin μὲ θέμα τὶς σχετικὲς μὲ τὶς Εἰκόνες ἀπόψεις τῶν Ὁρθόδοξων. Δύο παρόμοια δὲ ἄρθρα παρουσιάζουν στὰ ἐπόμενα τεύχη τὸ πῶς βλέπουν οἱ Καθολικοὶ καὶ οἱ Εὐαγγελικοὶ τὸν κόσμο τῶν Εἰκόνων. Κατόπιν ἀκολουθοῦν ἓνα εἰκονο-

γραφημένο ἄρθρον μὲ θέμα τὴν Παναγία· περιγραφὴ τῆς Εἰκονογραφίας· περιγραφὴ μιᾶς ἐκθέσεως Εἰκόνων ποὺ ἔγινε τὸν περασμένο χρόνον στὴν γερμανικὴ πόλι Münster κ.λπ.

Ἀξιόλογες εἶναι ἐπίσης οἱ βιβλιοκρισιές καὶ οἱ εἰδήσεις, ποὺ δημοσιεύονται στὸ τέλος τοῦ τεύχους. Ἐνῶ οἱ βιβλιοκρισιές μᾶς δείχνουν τὸν ἐπιστημονικὸ χαρακτήρα τοῦ περιοδικοῦ, συντελοῦν οἱ εἰδήσεις στὸν προσανατολισμὸ ἐκείνων τῶν Γερμανῶν ποὺ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας καὶ —εἰδικά— γιὰ τὸν κόσμο τῶν Εἰκόνων. Τὸ δεύτερον τεῦχος περιέχει ἐπίσης πολλὰ ἐνδιαφέροντα ἄρθρα, βιβλιοκρισιές, πληροφορίες ποὺ ἀφοροῦν τὴν εἰκονογραφία, εἰδήσεις κ.λπ. Ἀξίζει ὁμως νὰ προσέξουμε ἰδιαίτερα ἐδῶ ἓνα ἄρθρον μὲ θέμα τὴν Μητρόπολι Γερμανίας. Γιατὶ αὐτὸ τὸ ἄρθρον μᾶς δείχνει ὅτι σκοπὸς τοῦ περιοδικοῦ εἶναι —μεταξὺ τῶν ἄλλων— ἡ ἀλληλογνωριμία τῶν Χριστιανῶν μέσα στὰ πλαίσια τῶν Οἰκουμενικῶν προσπαθειῶν τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Γερμανίας, καθὼς καὶ τὸ ὅτι ἡ Μητρόπολι Γερμανίας ἀνήκει στοὺς πρῶτους σοβαροὺς φορεῖς αὐτῶν τῶν προσπαθειῶν.

Φορεὺς τοῦ περιοδικοῦ εἶναι ὁ σύλλογος «*Ερμηνεία*», ποὺ ἰδρύθηκε τὸν Ἰανουάριον 1985 μὲ μοναδικὸ σκοπὸ τὴν ἐκδοσὶ τοῦ περιοδικοῦ «*Ερμηνεία*». Μέλη δὲ αὐτοῦ τοῦ συλλόγου εἶναι φιλορθόδοξοι Χριστιανοὶ ποὺ ἐνδιαφέρονται τόσο γιὰ τὴν Ὁρθόδοξην Θεολογία καὶ ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν, ὅσο καὶ γιὰ τὴν διάδοσιν τοῦ οἰκουμενικοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς μᾶς. Θεολόγοι, εἰκονογράφοι, ἐπιστήμονες ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἱστορία τῆς τέχνης κ.λπ. προσπαθοῦν, μέσα στὰ πλαίσια τοῦ συλλόγου «*Ερμηνεία*», νὰ παρουσιάσουν —μὲ τὴν βοήθεια τοῦ περιοδικοῦ τους— τὸν πλοῦτον τῆς Ὁρθόδοξης Χριστιανικῆς Τέχνης.

Ἐτσι βοηθοῦν, συγχρόνως, τὸν ἄνθρωπον τῆς ἐποχῆς μᾶς ν' ἀνακαλύψει τὴν σημασίαν τῶν θρησκευτικῶν συμβόλων γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν του ἀπὸ τὸν μονόπλευρον ὀρθολογισμόν, ποὺ χαρακτηρίζει τὴν κοινωνικὴν, πολιτικὴν, οικονομικὴν καὶ θρησκευτικὴν του ζωὴν. Ἐκτὸς αὐτοῦ συντελοῦν, τόσο ὁ σύλλογος, ὅσο καὶ τὸ περιοδικὸ «*Ερμηνεία*», στὴν ὑπερνίκησιν τῆς κοσμικοποιήσεως τῶν εἰκόνων, ποὺ ὀφείλεται στὸ ὅτι πολλοὶ Γερμανοὶ ἀγοράζουσιν πολύτιμες καὶ ἀκριβῆς εἰκόνες, προσθέτοντάς τες στὰ ὑπόλοιπα σύμβολα τοῦ πλοῦτου τους: τῆς ὑλιστικῆς τους νοστοροπίας δηλαδὴ.

Ε Π Ι Κ Α Ι Ρ Α

«Ο Ἀρχιεπίσκοπος μιλάει στὰ νειάτα».

ΜΕ ΓΕΝΙΚΟ τίτλο «Ο Ἀρχιεπίσκοπος μιλάει στὰ νειάτα» κυκλοφόρησε ἀπὸ τὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ καλαίσθητο τρίπτυχο πὸν φιλοξενεῖ ἐμπνευσμένο Μήνυμα πρὸς τοὺς νέους τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ. Τὸ Μήνυμα ἀπευθύνθηκε μὲ τὴν ἐνκαιρία τῆς Ἑορτῆς τῶν Γραμμάτων, πρὸς τιμὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Ὁ λόγος ἄμεσος, θερμὸς, πατρικὸς καὶ συνάμα φιλικὸς. Ὁ Μακαριώτατος ἐπικοινωνεῖ μὲ τὴν νεανικὴ ἡλικία — πὸν ἰδιαίτερα ἀγαπᾷ — μιλώντας τὴν ἀπλή, ἀνεπιτήδευτη γλῶσσα τῆς.

Ἀντιγράφουμε ἓνα μέρος: «Μιὰ οὐσιαστικὴ γνωριμία προϋποθέτει τὴν ἐλευθερία. Νὰ εἶσθε λοιπὸν σίγουροι πὸς ἡ Ἐκκλησία σὰς δέχεται ὅπως εἴστε, ὄχι ὅπως σὰς θέλουν κάποιοι ἄλλοι. Μὲ τίς ἀπόψεις σας, μὲ τὸν προβληματισμὸ σας, μὲ τὴ διάθεση γιὰ διάλογο, μὲ τὴν ἀναζήτησιν τῆς εἰλικρίνειας, τῆς ἀπλότητας, τῆς κατανόησεως, τῆς ἀγάπης. Τὰ Κέντρα Νεότητος εἶναι ἀνοικτὰ πρὸς ὅλους, ὄχι ἀπλῶς γιὰ μιὰ ἐπικοινωνία, ἀλλὰ γιὰ μιὰ κοινωνία. Ὁ Θεὸς δὲν εἶναι λιμναίονσα ἰδεολογία καὶ ἡ Ἐκκλησία Του δὲν ἀποτελεῖ ἓνα στεγανοποιημένο χῶρο γιὰ θρησκευτικὲς τελετές».

Στὸ τέλος παρατίθενται διευθύνσεις καὶ τηλέφωνα ἐνοριακῶν νεανικῶν κέντρων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Τὸ «κάτι ἄλλο».

ΑΠΟ ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ καὶ μαρτυρικὸ Φανάρι, ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Δημήτριος, προσέβη στὴν ἀκόλουθη βαρυσήμαντη δήλωση, κατὰ τὴ διάρκεια συνέντευξής του σὲ ἀθηναϊκὸ περιοδικό: «ἀπὸ τὸ δνικὸ τρόπο ζωῆς πρέπει νὰ παίρνομε μόνο ὅ,τι δὲν ἀντιστρατεύεται στὴν παράδοσή μας καὶ δὲν ἀλλοιώνει τὴν ταυτότητά μας».

Οἱ περισσότερες πόλεις καὶ τὰ χωριά μας, θυμίζουν ξενιτειά. Τὸ μικρόβιο τῆς ξενομανίας ἀπλώσε τὴν ἐπιδημία σὲ χρόνια πλαίσια. Θαυμάζουμε ὅτι-δήποτε τὸ ξενικὸ. Χαρακτηρίζουμε σὰν «κάτι ἄλλο» καθεὶ πὸν ἔχει ξενόγλωσση ἐνδειξη (ὄσο μάλιστα πὸν δυσνόητη εἶναι, τόσο αὐξάνει ὁ θαυμασμὸς μας). Ἡ πλειονότητα τῶν καταστημάτων θυμίζουν «Ἐδρώπη». Δύση γενικότερα. Ἐπιγραφές, προϊόντα, νοοτροπία, εἰσαγωγῆς.

Βέβαια εἶναι παρήγορο διὰ παρατηρεῖται κάποια τάση «ἐπιστροφῆς στὶς ρίζες». Τὴ χαιρετίζουμε, ἀρκεῖ νὰ μὴν εἶναι κι αὐτή... σιρμὸς τῆς ἐποχῆς. Ἡ

ἐθνικὴ μας κληρονομία — γλῶσσα ἐξελιχσομένη ἀβίαστα ἀπὸ τὴν Ὀμηρικὴ ἐποχὴ — Γράμματα καὶ εἰκαστικὰ τῶν ἀρχαίων, βυζαντινὴ ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ, δημοτικὴ, βυζαντινὴ ἀγιογραφία, ἑλληνικοὶ χοροὶ κ.ἄ. ἄρχισε ἐπιτέλους νὰ γνωρίζει τὸν πρέποντα σεβασμὸ καὶ τὴν ἀγάπη μας. Δὲν φτάνει ὅμως αὐτό. Πρέπει ὅλοι — προστάτηδες οἱ κληρικοὶ καὶ οἱ εκπαιδευτικοὶ πὸν εἶναι θιασῶτες τῆς Παράδοσης — νὰ δώσουμε τὴ μάχη τοῦ ἐξελληνισμοῦ τῶν... Ἑλλήνων.

Τὸ «ναρκωτικὸ τῆς πρίζας».

ΜΕΡΙΚΕΣ δεκαετίες πίσω, ὁ ἄνθρωπος ἔχοντας μοναδικὴ δυνατότητα μαζικῆς ζωστιανῆς ἐπικοινωνίας τὸ ραδιόφωνο, λεγόταν ἀκροατῆς. Ὁ κινηματογράφος τὸν ἔκανε θεατῆ. Κι ἡ τηλεόραση, μὲ τὴ σειρὰ τῆς, τηλεθεατῆ. Τοῦ ἐξασφάλισε τὴν πολυτέλεια νὰ βλέπει καὶ ν' ἀκούει μύρια ὄσα, στὴν ἡρεμία τῆς κατοικίας του. Κανεὶς δὲν ἀμφισβητεῖ τὴν προσφορά τῆς. Δὲν παραθεωροῦμε φυσικὰ καὶ τὸν ἀρνητικὸ τῆς ἀντίκτυπο. Ἀπορροφημένοι οἱ πάντες, παρακολουθοῦν τὰ θεάματα καὶ ὑπερθεάματά τῆς. Κορεσμένοι ὅμως κάπου, ἀπὸ τὰ συνηθισμένα προγράμματα — πὸν φυσικὰ δὲν ἐπιλέγουν — οκέφτηκαν ν' ἀποκηθίσουν κάποια ἀνεξαρτησιὰ ἀπέναντι στὴν TV.

Τὴν «ἀνάγκη» αὐτὴ ἤρθε νὰ ικανοποιήσει, ὡς ἓνα σημεῖο, τὸ VIDEO. Εἰκοσιτέσσερις ὥρες τὸ 24ωρο ὁ βιντεοθεατῆς ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ δεῖ, νὰ ξαναδεῖ καὶ νὰ ξαναδεῖ τὴν ταινία τῆς ἀρεσκείας του. Νὰ πάρει πλοουσιόπαροχα τὴ δόση τοῦ «ναρκωτικοῦ τῆς πρίζας». Συνήθως ταινίες βίας καὶ πορνό. Φυσικὰ αὐτὸ δὲ σημαίνει ὅτι μεγάλος ἀριθμὸς βιντεοθεατῶν δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ πραγματικὰ ποιοτικὰ προγράμματα. Δὲν ἀδικοῦμε κανένα.

Τὸ VIDEO δημιούργησε νέα ψυχολογία, νέα ἡθικὴ. Ἀξίζει νὰ θυμηθοῦμε τὴ δίκη στὸ Λονδίνο ἐνὸς 32χρονοῦ ὁδηγοῦ πὸν καταδικάστηκε ἰσοβία γιὰ τρεῖς βιασμούς. Ἡ σύζυγός του εἶχε δηλώσει: «Ἦταν ἓνας ἄνθρωπος ἡσυχος καὶ εὐγενικός, ὡς τότε πὸν τὸν ἔπιασε τὸ πάθος μὲ τίς βιντεοκασέτες».

Ρωτᾶμε: Ἄν τὸ κῶμα βίας πὸν ἐντείνεται στὴν παιδικὴ ἡλικία τὸ «φορτώνουν» οἱ μεγάλοι στὸ «ἀνεξέλεγκτο» πρόγραμμα τῆς TV (δὲν συνηγοροῦμε ἀσφαλῶς) ποιά εἶναι ἡ προσωπικὴ τους εὐδύνη διὰ παροιστάνοιας τὴ μέρα τοὺς ἡρακλεῖς τῆς ἡθικῆς, ἀπολαμβάνουν ὑποκριτικὰ τὴ νύχτα ἀπρεπέστατα βιντεοθεάματα κρυφὰ ἢ ὄχι ἀπ' τὰ ὑπερναϊσθητὰ μάτια τῶν παιδιῶν;

1. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΔΡΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ

Τοῦ π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ

Δρ. Θεολ., Δρ. Φιλοσ., Γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ἡ ταῦτισι τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τὴν ἴδια τὴν Ἐκκλησία ὁδηγεῖ σὲ δλέθρια λάθη. Ἔτσι ὑπάρχει ὁ κίνδυνος νὰ σκεφθοῦμε πὼς στὸν «οἶκο τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος» ἡμεῖς οἱ κληρικοί εἴμαστε οἱ οἰκοδομητοί, ἐνῶ ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι οἱ «φιλοξενούμενοι». Φυσικά οἱ φιλοξενούμενοι δὲν καταπιάνονται μετὰ τὴν δουλειὰ τοῦ σπιτιοῦ καὶ κάθε οἰκοδομητοῦ κάνει τὸ πᾶν γιὰ νὰ τὸ ἀποφύγει αὐτό!

Αὐτὴ ἡ ἀποψὶ δὲν ἀποστρεφεί ἀπλῶς ἀπὸ τὰ ἔργα τῆς Ἐκκλησίας τὴν πολὺτιμη συμπάραστασι τῶν μελῶν τῆς, ποὺ μάλιστα μπορεῖ νὰ διαθέτουν περισσότερα χαρίσματα ἀπὸ τὸν ποιμένα σὲ μερικοὺς τομείς τῆς διακονίας τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ ἀπομακρύνει τοὺς πιστοὺς καὶ ἀπὸ τὴν εὐθύνη τῆς διακονίας τῶν ἀδελφῶν καὶ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν χαρισμάτων ποὺ ἔλαβαν γιὰ τὴν οἰκοδομὴ τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, πράγμα γιὰ τὸ ὁποῖο θὰ τοὺς ζητηθῆ εὐθύνη ἀπὸ τὸν Κύριο, ποὺ διανέμει τὰ χαρίσματα γιὰ ἓνα εἰδικὸ σκοπὸ! Ἡ ἀποστέρησι αὐτῆ, δηλαδή, ὄχι μόνον δὲν ἐνισχύει τὸ ἔργο τῶν ποιμένων, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀκυρώνει, γιὰτὶ ἂν τὸ ἔργο τῶν ποιμένων εἶναι ὁ καταρτισμὸς τῶν ἁγίων, τότε τὸ ἔργο αὐτὸ ἀποσκοπεῖ στὸ νὰ καταστήσῃ τοὺς πιστοὺς συνειδητά, ὑπεύθυνα μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ «ἀγιότητα» τῶν «ἁγίων» δὲν εἶναι, φυσικά, δική των ἀγιότητα, ἀλλὰ ἡ ἀγιότητα τοῦ Χριστοῦ, τῆς ὁποίας κάθε ζωντανὸ μέλος τῆς Ἐκκλησίας γίνεται κοινωνόν.

«Εἶναι προσβολὴ γιὰ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιον νὰ μεταφέρῃ τὰ καθίσματα ὁ κόσμος», εἶπε ὁ πρόεδρος κάποιου ἐκκλησιαστικοῦ συμβουλίου ὅταν συνεφημέριος ἀνεκοίνωσε πὼς στὰ πλαίσια τῆς ποιμαντικῆς του ἐργασίας σκοπεύει νὰ ὀργανώσῃ κάποια σύναξι συνεργατῶν τῆς ἐνορίας ποὺ θὰ γινῶταν σὲ ἐνοριακὴ αἴθουσα καὶ νὰ φροντίσῃ γιὰ τὴ μεταφορὰ καθισμάτων ἐπειδὴ ἡ αἴθουσα ἐκεῖνη δὲν διέθετε ἀρκετὰ καθίσματα. Καὶ ὅταν ὁ ἐφημέριος παρατήρησε πὼς ὁ καθένας στὸ σπῆτι του μπορεῖ νὰ καταπιαστῆ μετὰ κάθε ἐργασία, ἀκόμη καὶ μετὰ τὸ σκούπισμα ἢ τὴ μεταφορὰ καθισμάτων, φάνηκε πὼς δὲν ἔγινε ἀντιληπτός.

Δὲν εἶναι λοιπὸν παράξενο ποὺ τὸ ἴδιο λάθος διαπράττεται καὶ ἀπὸ τὰ λαϊκὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Ὅταν ἐπισημαίνουν παραλείψεις τῶν κληρικῶν τὶς ἀποδίδουν στὴν Ἐκκλησία καὶ ὑπογραμμίζουν πὼς ἡ Ἐκκλησία δὲν κάνει τὸ καθήκον τῆς, ἐνῶ οἱ ἴδιοι δὲν ἔχουν ἀρμοδιότητα ἢ εὐθύνη, ἀφοῦ ἀπὸ τοὺς ποιμένους λογίζονται «φιλοξενούμενοι», χωρὶς νὰ τοὺς ἐπιτρέπεται καμμία «ἀνάμειξι» σὲ «ξένες ὑποθέσεις»!

Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἀντιπαραβάλουν τὸ δικό τους ἔργο, ἀτομικὸ ἢ συλλογικὸ καὶ τὸ ὑπογραμμίζουν μετὰ τρόπο ποὺ δείχνει πὼς δὲν ἔχουν τὴ συναίσθησι ὅτι μὲ αὐτὸ ἐκφράζουν τὸ φρόνημα τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπιτελοῦν τὰ ἔργα τῆς Ἐκκλησίας, προσφέροντας τὸ δικό τους χάρισμα στὸ κοινὸ ἔργο γιὰ τὴν οἰκοδομὴ τῶν ἀδελφῶν.

Σὲ ὅλες αὐτὲς τὶς περιπτώσεις καὶ τοὺς «προβληματισμούς» γιὰ τὸ τί κάνει καὶ τί δὲν κάνει ἡ Ἐκκλησία, γιὰ τὸ πότε δρᾷ καὶ πότε δὲν δρᾷ ἡ Ἐκκλησία, γίνεται φανερό πὼς ἡ ἀφετηρία εἶναι λάθος. Τὸ ἐκκλησιαστικὸ μας φρόνημα ἔχει ἀτονῆσαι καὶ ἡ ἐκκλησιολογία μας δὲν λειτουργεῖ στὴν πράξι.

Ἡ ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία εἶναι ἀδιανόητη χωρὶς τὸν πάπα· ἐκεῖνος εἶναι ὁ «ἐκπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ στὴ γῆ» καὶ πάνω σ' αὐτὸν οἰκοδομεῖται ἡ ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία. Ἡ σχέσι τῶν πιστῶν μετὰ τὸν Θεὸ δὲν εἶναι νοητὴ χωρὶς τὴ σχέσι μετὰ τὸν πάπα.

Ἡ προτεσταντικὴ ἀντίληψι εἶναι διαφορετικὴ. Το-νίζεται ἡ ἀπ' εὐθείας σχέσι μετὰ τὸν Θεόν, διὰ τῆς πίστεως, χωρὶς ὅπωσδήποτε νὰ εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἢ ἐνταξί σὲ μιὰ ὁρατὴ κοινότητα· ἡ ἀληθινὴ κοινότητα εἶναι ἀόρατη καὶ μπορεῖ κανεὶς ν' ἀνῆκει σ' αὐτὴν ἀπ' εὐθείας, διὰ τῆς πίστεως στὸν Χριστό· δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη γιὰ «μεσολαβητές»!

Ὅμως ἡ δάσι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησιολογία εἶναι διαφορετικὴ· θεμέλιό τῆς εἶναι ἡ τέλεσι τῆς θείας εὐχαριστίας καὶ ἡ ἐνότης τῶν πιστῶν στὴ θεία εὐχαριστία· ἐκεῖ συγκροτεῖται καὶ ἐκφράζεται ὁλόκληρη ἡ Ἐκκλησία, ἡ «ἀπὸ περάτων τῆς οἰκουμένης»! Γιὰτὶ οἱ πιστοὶ ποὺ συνάγονται μετὰ τῶν «πρεσβυτέρων καὶ διακόνων» ποὺ ἐτάχθησαν ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο, γιὰ νὰ τελέσουν τὴ θεία εὐχαριστία, συνάγονται «μετὰ πάντων τῶν ἁγίων» καὶ συγκροτοῦν τὴν Ἐκκλησία.

Μέσα στὴ θεία λειτουργία δὲν ὑπάρχουν «τελοῦντες» καὶ «παρακολουθοῦντες», ἀλλὰ ἐκεῖ ὁλόκληρος ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ τελεῖ τὸ «ἔργο» του, ποὺ εἶναι ἡ θεία λειτουργία, αὐτὸ σημαίνει «λειτουργία», ἔργο λαοῦ! Ἐπομένως οἱ κληρικοί ποὺ εὐχονται «ὑπὲρ τῶν παρακολουθῶντων» δὲν ἔχουν συλλάβει τὸ νόημα καὶ τὸ γεγονός τῆς θείας λειτουργίας. Δὲν ἔχουν συναίσθησι πὼς ἡ θεία λειτουργία εἶναι ἡ «εὐλογημένη βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», πὼς στὴ θεία λειτουργία συγκροτεῖται ἡ Ἐκκλησία ποὺ εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ!

ΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΣΑΜΨΩΝ*

(Κριτ. ιγ' 1-ισ')

Του ΒΑΣ. ΜΟΥΣΤΑΚΗ(†)

Κάθε αγαθή ψυχή μπορεί να επαναλάβει, αν δεν θέλει τη λιποταξία και δεν είναι ράθυμη, τον παράλληλο λόγο του Ίωβ στον Κύριο: «Έως τίνος ουκ ἔαυς με οὐδὲ προΐη με, ἕως ἂν καταπίω τὸν πύελόν μου ἐν δόδυνῃ;» (Ίωβ ζ' 19). Πράγματι, δεν ἔχει καιρὸ οὔτε τὸ σάλιο του νὰ καταπιεῖ ὅποιος ἀθλεῖ στὴν παλαίστρα τοῦ Θεοῦ. Εἶναι βέβαια κάτι τὸ ἀκατανόητο, ὅταν τὸ δεῖ κανεὶς ἀπὸ ἀνθρώπινη σκοπιά. Ὅχι ὅμως ὅταν τὸ δεῖ μέσα στὸ φῶς τοῦ Ἐδωγγελίου, ὅπου βλέπουμε καὶ τὴν ὑπαρξὴ τῆς θείας χάριτος. Ἀκόμη καὶ ὅταν κοιμᾶται ὁ δίκαιος, ἔλεγαν οἱ νηπτικοὶ Πατέρες, ἡ ψυχὴ του καὶ τὸ σῶμα του πολεμοῦν τὸ κακὸ, κυκλωμένα ἀπὸ τὴν χάριθ, προσανατολισμένα ἀπ' αὐτὴ ἐναντίον τοῦ Πονηροῦ, ἐνισχυμένα ἀπ' αὐτὴ.

Ἀλλὰ ἄς μὴν ἐπιμεινουμε ἐδῶ στὸν ἀγῶνα τῶν προχωρημένων. Αὐτῶν ποὺ εἶναι φθασμένοι μακριὰ στὸ στάδιο τῶν ἀρετῶν. Ἄς περιορισθοῦμε σὲ ὄσους μετανοοῦν καὶ θέλουν νὰ ἐξαλείψουν τὴν πολλὴ ἐνοχὴ τους. Αὐτοὶ λοιπὸν ἔχουν τὴν πληροφορία τοῦ Πνεύματος, ὅτι τὸ θαρὺ παθητικὸ δὲν ἀποτελεῖ μόνον μιὰ προϋπόθεση λύπης, ἀλλὰ καὶ φαιδρῆς προτροπῆς. Δὲν εἶναι μόνον λόγος πένθους, ἀλλὰ καὶ κλήση ἐνδοξῆς. Ὁ φιλότιμος ἀθλητὴς δὲν στενοχωρεῖται γιὰ τὸ ἔλαχε ἄκλιμος ἀντίπαλος. Ἀπεναντίας, τὸ θεωρεῖ ἕνα εἶδος εὐνοίας καὶ μιὰν ἐγγύηση θριάμβου. Ἀκόμη καὶ ἡ ἴδια λοιπὸν ἡ ἁμαρτία, στὴν οἰκονομία τῆς σωτηρίας, γίνεται ἀθελγητὰ της παράγοντας νίκης τῆς χάριτος. Ὁ Διάβολος πολλαπλασιάζει τὰ ἡττήματά μας γιὰ νὰ κάνει πιὸ βέβαιη τὴν ἀπώλεια. Ἀλλὰ ἡ φορὰ τῶν πραγμάτων στρέφει αὐτὸ τὸ γεγονός σὲ καταισχύνη τοῦ Ἀντιδίκου. Ἐπειδὴ πολλοὶ ἁμαρτήσαν, γι' αὐτὸ πολλὸ πόθησαν ὕστερα τὸ Χριστὸ Ἅγιοι σὰν τὸν ἱερὸ Αὐγουστῖνο ἢ τὴν Ὁσία Μαρία τὴν Αἴγυπτιά. Ἀκουσία, τὸ βορβορῶδες τοὺς παρελθόν ἔγινε οἶστρος ποὺ τοὺς ἔκανε νὰ τρέξουν γρηγορότερα, πιὸ ἀνυπόμονα στὸ δόλιχο τῆς τελείωσης.

Ἡ Ἐκκλησία, ὅταν ἔχει νὰ κάνει μὲ τέκνα της ποὺ ὑπέκυψαν σὲ δεινὰ πάθη, τοὺς μιλά μ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα αἰσιοδοξίας καὶ προτροπῆς. Τοὺς γίνεται ἀλείπτρια σὲ ἄθλους εὐγενικοὺς. Τοὺς ἐξηγεῖ ὅτι ὁ Κύριος τὰ εἰσάγει σὲ ἐνδοξὸ ἀγῶνα, ποὺ τὸ τέλος του δὲν εἶναι καθόλου ἀβέβαιο. Ὅτι ὁ θεὸς ἀθλοθέτης εἶναι ἤδη κοντὰ τους, ἔτοιμος νὰ τὰ βοηθήσει, νὰ τοὺς συμπαρασταθεῖ. Ὅτι ὅσο ὁ Πανάγιος βρίσκεται μακριὰ ἀπὸ τὴν κακία, τόσο εἶναι κοντὰ σὲ ὄσους ἔχουν πιασθεῖ στὸ δόκανό της. Ὅτι, ἂν ἡ ἁμαρτία εἶναι πολλή, αὐτὸ, ἐ-

κτὸς ἀπὸ κάθε τί ἄλλο, σημαίνει καὶ δωρεὰ ξέχωρη. Μεγάλος ἀνταγωνιστὴς ὀρίσθηκε σὲ μεγάλο ἀθλητῆ. Ὅτι, τέλος, σὲ καιμιά περίπτωση τὸ κακὸ δὲν μπορεῖ ν' ἀποδειχθεῖ ἀκατάβλητο. Ἀρκεῖ γὰρ τὰ βάξει κανεὶς μαζί του παρεξυγημένος μὲ τὸ Θεό. Νὰ ἔχει τὴν χάριθ του —καὶ θὰ τὴν ἔχει ὅπως ὀδήγησε— μαζί του. Γιατί, καθὼς λέει ὁ Παῦλος, «ὅπου πλεονάζει ἡ ἁμαρτία, ἐκεῖ ὑπερπερισεύει ἡ χάρις (Ρωμ. ε' 20).

Αὐτὲς καὶ ἄλλες παρόμοιες σκέψεις μποροῦμε νὰ κάνουμε ἐντρυφώντας στὴν προσευχὴ τοῦ Σαμφών.

«29 Καὶ περιέλαβε Σαμφὼν τοὺς δύο κίονας τοῦ οἴκου, ἐφ' οὓς ὁ οἶκος εἰστήκει καὶ ἐπεστηρίχθη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐκράτησεν ἕνα τῆ δεξιᾶ αὐτοῦ καὶ ἕνα τῆ ἀριστερᾶ αὐτοῦ. 30 Καὶ εἶπε Σαμφὼν ἀποθανέντω ψυχῇ μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐδάσταξεν ἐν ἰσχύϊ καὶ ἔπεσεν ὁ οἶκος ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῷ καὶ ἦσαν οἱ τεθνηκότες, οὓς ἔθανάτωσε Σαμφὼν ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, πλείους ἢ οὓς ἔθανάτωσεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ».

Ἡ προσευχὴ τοῦ τελεσφόρησε. Τοῦ ἔγινε ἡ χάριθ ποὺ ἐπικαλέσθηκε. Γιατί, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, θὰ τὴν πληρῶνε μὲ τὸν ἴδιο του τὸ θάνατο.

Ἡ αυτοκτονία εἶναι ἀνεπίτρεπτη ἀπὸ τὸν οὐράνιο νόμο. Τῇ ζωῇ μας δὲν ἔχουμε δικαίωμα νὰ τὴν καταστρέψουμε, γιὰ τὸν μᾶς ἀνήκει παρὰ κατὰ τὸ μέτρο ποὺ τὴν χρησιμοποιοῦμε σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Δοτήρα της.

Ἐπάρχουν ὅμως καὶ περιπτώσεις, ποὺ ὄχι μόνον δὲν ἀπαγορεύεται ἡ μὲ δικὴ μας πρωτοβουλία βίαιη ἔξοδος ἀπὸ τὴν ἐπίγεια ζωὴ, ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλλεται. Σὰν πράξη ὑπέρτατης θυσίας σὲ κάποια ἰδανικά.

Ἀκόμη καὶ ὁ θάνατος τοῦ Λυτρωτῆ μας Ἰησοῦ στολίζει αὐτὴ τὴν ἐξαίρεση. Ποὺ ὄχι ἄστοχα ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας, ἐγγυώντας τὴν πρόθυμη προσέλευσή του στὸ ἱκρίωμα τοῦ Γολγοθᾶ, τὸν χαρακτήρησε θεῖο αὐτόχειρα.

Καὶ στὴν ἐθνικὴ μας Ἱστορία, συναγνᾶμε παραδείγματα σὰν τοῦ Σαμφών. Ἡρωές της, σὰν στὸ Κούγκι καὶ τὸ Ἀρκάδι, ἔδωσαν τὸν ἑαυτὸ τους μογομιᾶς ἀπὸ τὴν ἐπίγεια ζωὴ. Καὶ τί νὰ ποῦμε γιὰ τὶς Σουλιώτισσες, ποὺ τινάχτηκαν στὴν κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τοὺς ἄβυσσο, γιὰ νὰ ξεφύγουν τὴν ἀτίμωση; Αὐτὲς τὶς μορφὲς αὐτοχειρίας δὲν τὶς ἀποδοκιμάζει τὸ ὑγιὲς θρησκευτικὸ αἶσθημα.

Ὁ Σαμφὼν ἀγκαλιάζει, μὲ τὰ ξαναδυναμωμένα μπράτσα του, τοὺς δυὸ στύλους. Ὅχι γιὰ νὰ στηρίξει σ' αὐτοὺς τὸ, ὑποτίθεται, ἐξουθενωμένο ψυχικὸ του σθέ-

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 45 τοῦ ὑπ' ἀρ. 3 τεύχους.

νος. Ἄλλὰ μὲ μίαν ἀπόφαση ἀντάξια τῆς ὡς χθὲς ἀθλη-
φορίας του.

Νιώθει, ὡς τὰ κατάβαθα τοῦ ναζιρικοῦ εἶναι του,
ὅτι τὸν ξανακίβει τὸ θεῖο Πνεῦμα. Συνδυασμένο μὲ τὸν
οἶστρο αὐτοθυσίας ποῦ τὸν διακατέχει, θά φέρει τὸ πο-
θητὸ ἀποτέλεσμα. Τὸ θάνατο ὄλων τῶν Φιλισταίων ποῦ
δρίσκονται μέσα στὸ γὰρ τοῦ Δαγών. Μαζί τους θά τσα-
κισθοῦν καὶ τὰ δικά του κόκκαλα. Ἄλλὰ τὸ τίμημα
αὐτὸ μὴ ἀληθινὰ γενναία καρδιά δὲν τὸ λογαριάζει.

Φωνάζει, πρὶν ρίξει κάτω τὶς κολόνες: «Ἀποθα-
νέτω ψυχή μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων». Ἄς σῆσει ἡ
ζωή μου μαζί μ' ἐκείνη τῶν Φιλισταίων.

Μικρὴ, ἀσήμαντη προσφορά γιὰ πολύτιμη ἀπολα-
βή. Ποιὰν ἀπολαβή; Τὸν ἀφανισμὸ χιλιάδων ἀπὸ τοὺς
κατακτητές. Γιὰ τὸ Σαμφών, ὅπως καὶ γιὰ κάθε ἄ-
σπογδο ὑπόδουλο πατριώτη, ἰσχύει τὸ γνωστὸ ἀπόφθε-
γμα: μονάχα ὁ νεκρὸς κατακτητὴς εἶναι καλὸς.

Ἔνα ἐπιγράμμα ποῦ ὁ ἴδιος θά προτιμοῦσε ἀνάμε-
σα σὲ μύρια ἄλλα, εἶναι ἀναμφίδολα ὁ στίχος τῆς Βί-
βλου: «Καὶ ἦσαν οἱ τεθνηκότες, οὓς ἐθανάτωσε Σαμφών
ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, πλείους ἢ οὓς ἐθανάτωσεν ἐν τῇ
ζωῇ αὐτοῦ».

«Ὁ θάνατος ἐξάνθρωπίζει τὴ γῆ».

«31 Καὶ κατέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ὁ οἶκος
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἔλαβον αὐτὸν καὶ ἀνέβησαν καὶ
ἔθαψαν αὐτὸν ἀνὰ μέσον Σαραὰ καὶ ἀνὰ μέσον Ἐσθαδλ
ἐν τῷ τάφῳ Μανωὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς ἔκρι-
νε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι ἔτη».

Ὁ Μπαρρὲς γράφει κάπου: «Ὁ θάνατος ἐξάνθρω-
πίζει τὴ γῆ». Ἐννοεῖ ὅτι, μὲ τὴν ταφή καὶ τὸ λειώσι-
μο μέσα στὸ χῶμα, ὁ ἄνθρωπος προσφέρει στὴ γῆ κάτι
ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο του. Τῆς δωρίζει τὸ νόημα τῆς ζωῆς
του, τὶς ἴνες τῆς πνευματικῆς του ἀθανασίας, τὴν ἀκή-
ρατη ὁμορφιὰ τῆς ὑπόστασής του.

Ὅπως, τὰ μνημεῖα τῶν μεγάλων ἀνθρώπων δὲν
εἶναι σιωπηλά. Διαιωνίζουν, θυμίζοντάς το σὲ γενεές
γενεῶν, τὸ χαρμόσυνο μήνυμα τῆς Ἱστορίας. Τὸ ἀγγελ-
μα ὅτι ὁ χρόνος ποῦ κυλᾷ, δὲν μαραίνει τὶς ἠθικὲς ἀ-
ξίες, στὴν περίπτωση τῶν εὐγενικῶν ψυχῶν ποῦ τὶς
ὕπηρετησαν μὲ τὸ βίο καὶ τὸ τέλος τους ἐδῶ κάτω.

Ἔτσι συνέβη καὶ μὲ τὴν ταφή τοῦ Σαμφών.

ΤΕΛΟΣ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗ ΧΙΛΙΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπὸ τὴν σελίδα 55)

μὲ σατανικὴ ἐπιτηδεσιότητα. Τὰ κρύβουν θαθεῖα στὰ
σκοτάδια τῆς σιωπῆς, διὰ νὰ μὴ γίνωνται φανερά καὶ
κατηγορηθῶν δι' αὐτὰ ἡ ἄγία ὀργάνωσις τους»¹¹.

ε) Ὅτι ἡ Ἐταιρία ἐνὸς ἐμφανίζεται ἀπολιτικὴ ὅ-
μως ἀκολουθώντας τὴ δική της πολιτικὴ τακτικὴ καὶ
χρησιμοποιοῦντας κάθε πολιτικὸ μέσο ἐργάζεται ὑπου-
λα γιὰ τὴν ἐπιβολὴ τῆς δικῆς της πολιτικῆς φιλοσο-
φίας, ποῦ συνίσταται στὸ νὰ κυριαρχήσει σ' ὅλοκληρο
τὸν κόσμο, ποῦ θά κυβερνηθεῖ ἀπ' τὴ δική της μονα-
δική κεντρικὴ κυβέρνησις. Γι' αὐτὸ οἱ χιλιαστὲς ὄχι
μόνο ἀρνοῦνται νὰ προσφέρουν τὴν ὅποια βοήθεια γιὰ
τὴν καλλιτέρευσις τῆς δημόσιας ζωῆς ἀλλὰ καὶ ἐργά-
ζονται γιὰ νὰ γκρεμίσουν ὅ,τι στέκεται ὄρθιο. Κατηγο-
ροῦν συστηματικὰ τὴ Δημοκρατία καὶ τὶς ἐκλογές (Σκο-
πιὰ 1.1.1957, γερμ. σελ. 5-8) γιὰτὶ βέβαια ἡ Ἐταιρία
εἶναι ὀργάνωσις ὀλοκληρωτικὴ καὶ ἀντιδημοκρατικὴ
μὲ ἐπιδιώξεις σὲ παγκόσμιον ἐπίπεδο σαφέστατα δικτα-
τορικές.

Γιὰ νὰ καταλάβουμε ὄχι μόνο τὴν ὀλοκληρωτικὴ
τους νοοτροπία ἀλλὰ καὶ τὸ πῶς δροῦν, ἴσως ἀξίζει ν'
ἀναφέρει κανεὶς τὴν εἰδηση ποῦ δημοσιεύθηκε στὸ πε-
ριοδικὸ «Ταχυδρόμος» στίς 28.6.1984, ἀριθ. τεύχους
26 (1572) μὲ τὸν τίτλο: «ποιοὶ ἔριξαν τὰ λευκά...». Δια-
βάξαμε, λοιπόν, τὰ ἐξῆς: «Στίς κάλπες τῶν Εὐρω-
εκλογῶν βρέθηκαν 55.756 ψηφοδέλτια ποῦ χαρακτηρί-
στηκαν ἄκυρα. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ἦσαν 30.000 λευκά
ποῦ ἀνήκουν στοὺς μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά. Οἱ ὄπαδοὶ
αὐτῆς τῆς θρησκευτικῆς ἀίρεσης ψηφίζουν ἀλλὰ... δὲν
ψηφίζουν κόμματα. Ρίχνουν π ἄ ν τ ο τ ε λευκά.
Αὐτὸ ἔκαναν καὶ στίς τελευταῖες Εὐρωεκλογές. Καὶ

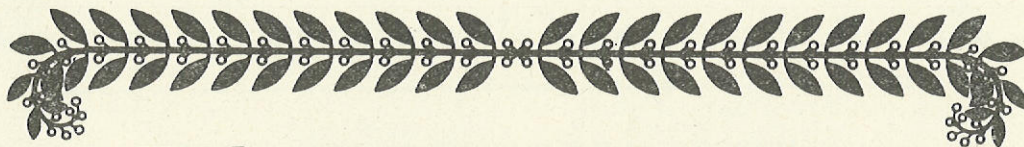
πειθαρχοῦν, ὅπως λένε, στὴ γραμμὴ αὐτῆ. Καὶ ἐπειδὴ
πραγματικά, ἡ πειθαρχία εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸ
στὴν πίστη αὐτῶν ποῦ ἀκολουθοῦν τὴ θρησκευτικὴ αἰ-
ρεση τῶν χιλιαστῶν, πρέπει νὰ θεωρεῖται βέβαιον ὅτι
ὅσοι ἀπ' αὐτοὺς ἔχουν δικαίωμα ψήφου (περίπου 30.
000) ἔριξαν λευκὰ. Ἀποτελεῖ αὐτὸ μὴ ἀπὸ τὶς ἰδιο-
ρυθμίες τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά».

στ) Ὅτι ἡ Ἐταιρία τοῦ Μπρουκλιν χρησιμοποιεῖ
ἀσύστολη φληγαφολογικὴ συνθηματολογία στὸ μέγα καὶ
ιερὸ θέμα τῆς εἰρήνης. Ὅποιος μελετήσει τὰ δικά τους
κέείμενα εὐκόλα τὸ καταλαβαίνει. Ἡ εἰρηνοφιλία εἶ-
ναι στάχτη στὰ μάτια τῶν ἀφελῶν. Νὰ τί γράφουν στὸ
περιοδικὸ τους «Σκοπιὰ» τῆς 1.5.1951, σελ. 133: «Οἱ
μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά δὲν εἶναι ἐναντίον τοῦ πολέμου...
ἀλλὰ πολεμοῦν μόνο ὅταν ὁ Θεὸς τοὺς διατάσσει νὰ τὸ
πράξουν». Καὶ πῶς κάτω: «ὁ ἴδιος ὁ Ἰεχωβά δὲν εἶναι
εἰρημιστὴς καὶ θέλει ἐξέλθει καὶ θέλει πολεμήσει κατὰ
τῶν ἐθνῶν...» (!). Στὸ δὲ τεῦχος τους «Εὐύνα» τῆς 22.
5.1984, κάνουν τὸ πρᾶγμα σαφέστερο ἀναφερόμενοι
στὰ κινήματα κατὰ τοῦ πυρηνικοῦ πολέμου γράφουν:
«οἱ ἄνθρωποι μὲ τὸ νὰ ἐμπλέκονται σὲ κινήματα γιὰ
νὰ ἐμποδίσουν τὸν θερμοπυρηνικὸ Ἄρμαγεδῶνα, στὴν
πραγματικότητά μάχονται γιὰ νὰ διατηρήσουν ἕνα κα-
κὸ σύστημα πραγμάτων, τὸ ὁποῖο ὁ Θεὸς ἔχει προορί-
σει γιὰ καταστροφή. Ἡ ἀπόπειρά τους νὰ ἐμποδίσουν
τὸν Ἄρμαγεδῶνα εἶναι ἀσύνητη καὶ μάταιη»¹². Τέτοια
γράφουν στὰ περιοδικὰ τους καὶ προφανῶς θεωροῦν
συνετὴ καὶ σίγουρη μόνο τὴ δική τους ἀπόπειρα καὶ
συνεχῆ ἐπιδιώξῃ νὰ κυριαρχήσουν διεθνῶς μετὰ, φυ-
σικά, ἀπὸ μὴ γενικὴ σύρραξη. Ἔτσι ἐννοεῖ ὁ χιλια-
στικὸς πολυεθνισμὸς τὴν εἰρήνην καὶ τόσο σέβεται τὴν
ιερὴ αὐτῆ ὑπόθεσι!

(Συνεχίζεται!)

11. Βλ. Γ. Μεταλληνοῦ, 8.π., σελ. 37.

12. Βλ. Ἐφημ. «Ἐλευθεροτυπία», 28.8.1984.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

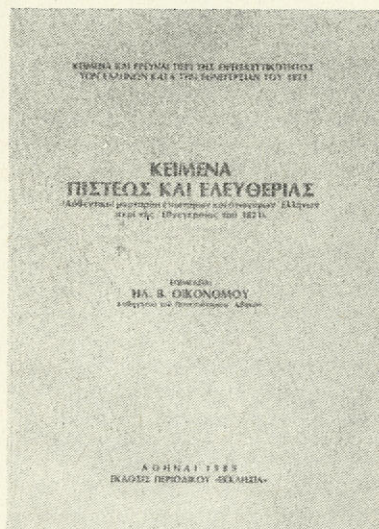

Ἡλίας Β. Οικονόμου
(ἐπιμέλεια)
ΚΕΙΜΕΝΑ

ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Ἡ ὀρθόδοξη θρησκευτικότητα ὑπῆρξε ὁ θαθὺς, δημιουργικὸς καὶ ἀγωνιστικὸς ψυχισμὸς τῶν Ἑλλήνων ἀγωνιστῶν τοῦ 1821.

«Τὰ ἐπίσημα, ἀλλὰ καὶ τὰ πηγαία λαϊκὰ κείμενα, τὰ ἄσματα, αἱ ἐπιστολαί, αἱ διαθήκαι, τὰ ἀπομνημονεύματα, αἱ ἀναμνήσεις κ.λπ. τεκμηριώνουν αὐθεντικῶτα τὴν θρησκευτικὴν τῶν Ἑλλήνων τοῦ ἀγῶνος, ἢ ὅποια διαποτίζει ἀκόμη καὶ τὰ ψυχρά, ὑπηρεσιακὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τῶν στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν ἀρχῶν».

λοντας νὰ ἀφαιρέσουν, μὲ κάθε τρόπο, τὸ πνευματικὸ, ἔθνικὸ περιεχόμενο τῶν πανελληνῶν καὶ νὰ τὸ κατεβάσουν στὸ ἀπλῶς ταξικὸ, οἰκονομικὸ καὶ συμφεροντολογικὸ κίνητρο.

Μάταια, ὥστόσο, πασχίζουν δεκαετίες τώρα! Γιατὶ ἡ αὐτοσυνειδησία τῶν νεοελλήνων θρίσκειται στὶς παραδοσιακές, ἐκκλησιαστικὲς ρίζες του. Καὶ γιατί μιὰ σειρά μελετητῶν τελευταία, ἀκόμα κι ἀπὸ τοὺς πολέμιους τῆς Ἐκκλησίας, ἀποδέχεται πιά αὐτὸ πὺ διατρανώνει καὶ κατοχυρώνει ἡ Ἱστορία.

Ὡστόσο, στὸν ἀγῶνα αὐτό, γιὰ νὰ ἀποδείξεται ἀπτά, ἀνάγλυφα, κάθε φορά ἡ διωκόμενη ἀλήθεια, δὲν ὑπῆρχαν συγκεντρωμένα τὰ κείμενα καὶ τὰ ντοκουμέντα πὺ στηρίζουν τὴν ἀποψη τοῦ λαϊκοῦ δεσμοῦ μὲ τὴ χριστιανικὴ συμμετοχὴ καὶ ἐμπνευση. Δὲν ὑπῆρχε ὄλο αὐτὸ τὸ ὕλικό — συγκλονιστικὴ μαρτυρία, πὺ ἔγκυρα θεβαιώνει ὅτι κίνητρο καὶ ἀποτέλεσμα τῆς ἐλευθερίας τῶν πανελληνῶν ἦταν καὶ εἶναι ἡ πίστη τους καὶ ἡ ἀγάπη τους στὸ Θεὸ καὶ στὴν Ὀρθοδοξία.

Ὡσπου τελευταία ὁ φιλόπονος καὶ μεθοδικὸς κ. Ἡλίας Οικονόμου, Καθηγητὴς τοῦ Παν(μ)ίου, μᾶς πρόσφερε τὸ πολυτιμότερο ἀνθολόγιο μὲ «κείμενα πίστεως καὶ ἐλευθερίας». Μὲ ντοκουμέντα ἀδιάσειστα πὺ μαρτυροῦν, ὅτι κατὰ τὴν προετοιμασία, τὴ διάρκεια τοῦ ἀγῶνα καὶ τὴν παλιγγενεσία, ὁ ἑλληνικὸς λαός, κράτησε θεοειὰ τὴν ἐσωτερικὴ του ἐνότητα μέσα ἀπὸ τὴ θρησκευτικὴ του πίστη, τὶς παραδόσεις του καὶ τὴν πνευματικὴ του ἀνεξαρτησία.

Μὲ τὸ βιβλίο αὐτὸ καταρρίπτονται ἔτσι ὄλοι οἱ κατασκευα-

σμένοι μῦθοι, θρόλοι καὶ μῦδροι κατὰ τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ μὲ κείμενα ἀδιάσειστα, αὐθεντικὲς μαρτυρίες ἐπώνυμων καὶ ἀνώνυμων Ἑλλήνων, διατρανώνονται τὰ θαυότερα κίνητρα, ὁ ἐνθουσιασμός, τὸ φρόνημα καὶ τὸ πάθος τῶν Ἑλλήνων πὺ ξεσηκώθηκαν ἐναντίον ἰσχυροῦ δυνάστη.

Ὁ κ. Ἡλίας Οικονόμου δούλεψε σκληρὰ πάνω στὸ ἀντικείμενό του μὲ τὴν ἀμετάθετη ἀπόφαση ν' ἀκουστεῖ ὁ στέρεος, ἱστορικὸς λόγος. Νὰ διακηρυχθεῖ μιὰ γιὰ πάντα ἢ πᾶσα ἀλήθεια, ἔτσι ὅπως ἡ ἴδια μιλάει μέσα ἀπὸ τὶς αἰτίες, γιὰ νὰ τὴν ἀκούσουν οἱ κουφοί, οἱ τυφλοί, οἱ παραχαράκτες, οἱ ψευδολόγοι, οἱ παραμυθάδες τῆς ἰδεολογικῆς σκοπιμότητος καὶ τοῦ ἀναχρονισμοῦ.

Καὶ τὸν πετυχαίνει μιὰ χαρὰ ὁ σ. τὸν πολυσήμαντο αὐτὸ σκοπό. Γιατὶ τὰ τεκμηριωμένα κείμενα πὺ διάλεξε ἀπὸ τὰ ἑκατοντάδες καὶ χιλιάδες παρόμοια πὺ ὑπάρχουν, φανερώνουν τὴν πραγματικὴ αὐτοσυνειδησία τοῦ νεοελλήνα καὶ ἀποστομώνουν τοὺς ὑβριστὲς, τοὺς πλάνους καὶ πλανεμένους τῆς Ἱστορίας.

Τὸ βιβλίο αὐτὸ τοῦ κ. Ἡλίας Οικονόμου πρέπει νὰ γίνῃ κτήμα ὄλων τῶν Ἑλλήνων. Ἰδιαιτέρα τῶν δασκάλων, τῶν ἱερέων, τῶν ἱεροκηρύκων, τῶν δημοσιογράφων, τῶν φοιτητῶν καὶ ὄλων ἐκείνων πὺ μοχθοῦν ν' ἀκουστεῖ ὁ ἀληθινὸς λόγος τοῦ ἔπους τοῦ '21. Ἡ φωνὴ τῆς πίστεως καὶ τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας, πὺ ἐξέθρεψε, ἐνίσχυσε, γιγάντωσε καὶ φτέρωσε τὶς καρδιὲς τῶν ἀγρυπνῶν ραγιάδων, καὶ ἀφοῦ ἄδραξαν στὰ χέρια τους τὸ σταυρὸ καὶ τὸ καριοφίλι διεκδίκησαν καὶ κέρδισαν τὴν ἀνεξαρτησία τῆς.

Φς

♦ ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ Ἀθῆναι, Ἰασίου 1 — Τηλ. 72.10.734 ♦

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Ἰωάννης Μιχαήλ, Ἀναστασάκη 3 - 157 72 Ἀθῆναι Τηλ. 77.87.978.

ΕΚΚΛΗΣΗ ΤΟΥ Ι.Σ.Κ.Ε.

Ἡ Γενική Συνέλευση τοῦ Ἱεροῦ Συνδέσμου Κληρικῶν Ἑλλάδος (Ι.Σ.Κ.Ε.) πού συνεκλήθη στὴν Ἀθήνα τὴν 23ην Ἰανουαρίου, ἀπήυθνε τὴν ἀκόλουθη ἐκκλήση:

«1) Νὰ ἀπορριφθῆ τὸ ἐγκληματικὸν σχέδιον περὶ νομιμοποιήσεως τῶν ἀμβλώσεων.

2) Διακηρύττει ὅτι οἱ ἐκτρώσεις ἀποτελοῦν φόνον ἐκ προμελέτης, φόνον ἐνὸς ἀθώου πλάσματος.

Ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων, μὲ τὰς ἀπόψεις τῆς ὁποίας ταυτίζονται καὶ τὰ πορίσματα τῆς σύγχρονης Ἱατρικῆς καὶ ἀνθρωπολογίας, θεωρεῖ τὸ ἔμβρυον τέλειο ἄνθρωπο ἀπὸ τῆ στιγμῆ τῆς συλλήψεως.

Καυτηριάζει τὴν ἠθικὴ ἀναλγησία τῶν Ὀργανώσεων, πού ἀξιῶνουν τὴ θεσμοθέτηση τοιοῦτου ἐγκλήματος καθὼς καὶ τὴν στάση μικρᾶς μερίδος ἱατρῶν πού γίνονται συνεργοὶ γιὰ τὸ σταμάτημα τῆς ζωῆς, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν ὄρκο πού ἔδωσαν νὰ ἀγωνίζονται γιὰ τὴ συνέχιση καὶ διατήρηση τῆς ζωῆς.

Καλοῦμε ὅλους τοὺς γονεῖς νὰ ἀποφεύγουν μὲ κάθε τρόπο καὶ θυσία νὰ γίνονται δολοφόνοι τῶν παιδιῶν τους, τὰ ὁποῖα θὰ τοὺς εἶναι χαρὰ καὶ στήριγμα τῆς ζωῆς τους.

Καλοῦμε τὴν Κυβέρνηση νὰ διαχωρίσῃ τὴν θέση τῆς ἀπὸ τὰ ἄνομα αἰτήματα γιὰ θεσμοθέτηση τῶν ἀμβλώσεων.

3) Διαμαρτύρεται διότι τὰ Κρατικὰ μέσα ἐνημερώσεως (Ραδιόφωνον - Τηλεόρασις) ἐξευτελίζουν καὶ πολεμοῦν Θρησκεία, Πατρίδα καὶ Οἰκογένεια.

4) Ἀνησυχεῖ γιὰ τὸ θλιβερὸ κατάντημα τῆς Ἐθνικῆς μας Παιδείας.

5) Ἀποδοκιμάζει τὸν προσηλυτισμὸν ὑπὸ τῶν ξενοκινήτων θρησκευτικῶν προπαγανδῶν. Ἰδιαιτέρως καταδικάζει τὰς ὑπόλους δραστηριότητας τῶν προτεσταντικῶν «ΚΑΛΩΝ ΝΕΩΝ».

6) Συγχαίρει τὸν Ὑπουργὸ Δικαιοσύνης γιὰ τὸν νόμο περὶ ἀποκλεισμοῦ τῶν μασσῶνων ἐκ τοῦ δικαστικοῦ σώματος καὶ τὸν προτρέπει νὰ συμπληρωθῆ ὁ νόμος αὐτὸς διὰ τῆς ἐπεκτάσεώς του δι' ὅλους τοὺς κρατικοὺς λειτουργοὺς, ἀποκλείοντας ὄχι μόνον τοὺς μασσῶνους ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀθέους ὕλιστάς, τοὺς χιλιαστὰς κ.λπ. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ τὸ συμφέρον τοῦ 90ο) καὶ πλέον τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

7) Ζητεῖ νὰ συσταθῆ διακομματικὴ Ἐπιτροπὴ μὲ συμμετοχὴν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἢ ὁποῖα θὰ ἐπισκεφθῆ τὴν Ἀλβανίαν νὰ δια-

Τοῦ κ. Εὐαγγέλου Π. Λέκκου

πιστώσῃ τὴν τραγικὴν κατάστασιν 400.000 Ἑλλήνων Βορειοηπειρωτῶν, νὰ δοθοῦν στοιχειώδη ἀνθρώπινα δικαίωματα καὶ νὰ ἀνοιξοῦν οἱ ἐκκλησίες.

8) Φρονεῖ ὅτι ἡ ἀνεκμετόλλετος ἐκκλησιαστικὴ περιουσία πρέπει νὰ διανεμηθῆ εἰς ὄντως ἀκτήμονας, ὑπὸ διακομματικῆς καὶ Ἐκκλ. Ἐπιτροπῆς, ὑπὸ τὸν ὄρον τὸ Κράτος νὰ ἀναλάβῃ τὴν συντήρησιν, περιθαλψιν καὶ συνταξιοδοτήσιν ὅλων τῶν Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν Ἐκκλ. ὑπαλλήλων.

9) Ὑποβάλλει υἱϊκὴν παράκλησιν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον νὰ μὴν ὑποχωρήσῃ πλέον εἰς ἄλλας ἀντικανονικὰς ἀπαιτήσεις τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας. Νὰ μὴν ἐπιβληθοῦν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν νομοθετήματα ἀντίχριστα καὶ νὰ μὴ δημευθῆ ἡ μοναστηριακὴ περιουσία.

Τὴν ἐκκλήση ὑπογράφει ὁ Πρόεδρος τῆς Γεν. Συνελεύσεως Πρωτοπρ. Νικόλαος Αὐγερινόπουλος.

Ἡ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Μὲ λατρευτικὰς εὐκαιρίας, προφορικὸ κήρυγμα, διαλέξεις, μαθήματα, τὸ περιοδικὸ τῆς «Πάλμοι» κ.λπ. ἡ Θρησκευτικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας συμβάλλει στὴν πνευματικὴ κατάρτιση τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σώματος.

Στὰ πλαίσια τῶν προσπαθειῶν αὐτῶν ἐντάσσονται, εἰδικώτερα, οἱ ποιμαντικὰς ἐπισκέψεις πού πραγματοποιήσῃ ὁ προϊστάμενος τῆς Θρησκ. Ὑπηρεσίας ἀρχιμ. κ. Εὐσέβιος Πιστολῆς, στὴ Ρόδο, Κρήτη καὶ Θεσσαλονίκη, ὅπου τέλεσε θ. Λειτουργίας καὶ ἀγιασμούς, μίλησε καὶ ἐδέχθη σὲ ἐξομολόγησι. Ἐπίκαιρες, ἐξάλλου, διαλέξεις ὁργανώθηκαν στὶς Σχολὰς Ἀξιωματικῶν καὶ Ἀστυφυλάκων τῆς Ἀστυνομίας καὶ στὶς ἀντίστοιχες Σχολὰς τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος. Μὲ πρωτοβουλία, ἐπίσης, τῆς Θρησκ. Ὑπηρεσίας, χίλιοι δόκιμοι Ἀστυφύλακες τῶν Σχολῶν Ἀμυγδαλέζας, Ἀμαρουσίου καὶ Ν. Φιλαδελφείας ἀνταποκρίθηκαν πρόθυμα στὸ κάλεσμά της καὶ πρόσφεραν χρήματα, δῶρα, τρόφιμα καὶ ψυχαγωγία σὲ Ἰδρύματα, τὰ ὁποῖα ἐπισκέφθηκαν ἀντιπροσωπεῖες τους. Ἡ Θρησκ. Ὑπηρεσία ἐπισκέφθηκε καὶ ἄνδρες τῆς Ἀστυνομίας πού νοσηλεύονται σὲ Νοσοκομεῖα τῶν Ἀθηνῶν.